

ಸಂಪುಟ ೨೧

ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೧೯೫೯

ಸಂಚಿಕೆ ೭

ಕುಹಕಿಡಿಗಳು

ಈಗೀಗ ಕಸ ಗುಡಿಸುಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ, ಕಸದ ಜತೆಗೆ, ಕಸಪರಿಕೆಯ ತಲೆಯ ಜುಂಗೂ ಸೇರುತ್ತೆ, ಹಿಡಿ ಕೈಲಿ ಉಳಿಯುತ್ತೆ ಕಸ ಹೆಚ್ಚುತ್ತೆ, ಎಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠದಿಂದ ಉದ್ಗಾರ ಬಂದಿತೆಂಬುದು ಖಚಿತವಲ್ಲವಂತೆ.

* * * *

ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೨ರಂದು, ಮಹಾಲಯದ ಅನಾವಾಸ್ಯೆಯ ರಜಾ ದಿನವೇ ಗಾಂಧೀ ಹುಟ್ಟಿದ ಹಬ್ಬ ಬಿದ್ದ ಪ್ರಯುಕ್ತ, ಸರ್ಕಾರದ ಹಾಗೂ ಇತರ ನೌಕರ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ವರ್ಷ ಆತ್ಮರಂತೆ!

* * * *

ಡಿಸ್ಕಿಲಾಂಡ್ ಮನರಂಜನೆಯ ಪಾರ್ಕಿನಲ್ಲಿ, ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಆಕಾಶ ಬುಟ್ಟಿಗಳು ಹಾರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆಯಂತೆ.

—ಅದಕ್ಕೇ ಕೃಷ್ಣೇವ್ವರವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲು ಅನುಮತಿ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬಾಬ್ ಹೋಪ್ ಅಂದುದು, ಕೇವಲ ವ್ಯಂಗ್ಯ!

* * * *

ಚಿಕರಿವುಡಿ ಮೇಲೆ ಸುಂಕ ಹಾಕಿದ ಕಾರಣ

—ಕಾಫಿ ಬೆಲೆ ಹೋಟಲುಗಳಲ್ಲಿ ಏರಿತಂತೆ!!

* * * *

ಚಂದ್ರ ಲೋಕದಲ್ಲಿ, ರಷ್ಯನ್ನರ ಯಶಸ್ವೀ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಆಗಿರಬಹುದಾದ
ಅನಾಹುತಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅನಾಹುತವು, ಕೃಶ್ಚೇವ್‌ರವರು ಅಮೇರಿಕಾಕಿತ್ತಿರುವ
ಭೇಟಿಯಿಂದ ಭೂ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಆಗಬಹುದು ಎಂದನ್ನುವುದು ಕುಹಕ, ಅಷ್ಟೇ !

* * * *

ಪ್ರಪಂಚದ ಹೆಸರಾಂತ ವೇದಾಂತಿಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ಸಭೆಯು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ
ಗಂಭೀರವಾಗಿ ನಡೆಯಿತಲ್ಲವೇ !

—ಸಂಜೆ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಪ್ರಾಣಿ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯಕ್ಕೆ—(ಖಾಸ್ ಬಂಗಲೆಗೆ)
ವಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹೋದಾಗ—ಎಳೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಹಾಗೆ ನಲಿದಾಡಿದರಂತೆ.

* * * *

ಚೀನೀಯರು, ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲ ಜನಾಂಗಗಳಿಗಿಂತ ಮುಂದುವರೆದವರು
(ಪತ್ರಿಕೆ)

—ಗುರು ಹತ್ಯೆ, ಭ್ರಾತೃ ಕೊಲೆಯನ್ನಾದರೂ ಮಾಡು, ನಿನ್ನ ನೀನೇ ನಂಬು
ಎಂದು ಹೇಳಿದ zen ಗುರು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದರೂ. ಚೀನಾ ಜಪಾನ ದೇಶ
ಗಳಲ್ಲೇ ಬೆಳೆದು ಬಾಳಿದ್ದು ; ಅಲ್ಲವೇ ?

* * * *

ಕೆಲವರಿಗೆ ಭಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ಉಬ್ಬಿಸಿ ಬರುತ್ತಂತೆ—ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ
ಸುಖವಾಗಿರುತ್ತಾರಂತೆ.

—ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಭಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿ—ವಾ—ಗಂಡಂದಿರನ್ನು
ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಕಳಿಸಿ—ತಾವು ಸುಖವಾಗಿರುತ್ತಾರಂತೆ.

* * * *

ಪಂಡಿತ ನೆಹ್ರೂರವರು ಆಫ್ಘಾನೀ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ, ಮುತ್ಸಂಜೆಯಲ್ಲಿ
ಆಕಾಶದ ತುಂಬ ಕಾಮನಬಿಲ್ಲು ಕಾಣಿಸಿತಂತೆ.

—ಚೌ ಎನ್ ಲೈ ಅವರು, ಸಾಯಗಂಬಿ ಪಂಚೇಶೀಲದ ರೀತಿಗನುಸಾರವಾಗಿ
ಹಾಗೆ ದೂರದಿಂದ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದರು ಎಂಬುದು ಶುದ್ಧ ಕನಸು.

* * * *

ನನ್ನ ಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಒಂದಾಣಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಮುದುಕ
ರಂದಂತೆ.

—ಮುದುಕರ ಹೊಟ್ಟೆ ಈಗ ತುಂಬಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದು ಆನೆಯ ಹೊಟ್ಟೆ
ತುಂಬಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಉದ್ಗಾರ ತೆಗೆದನಂತೆ ಕಿರಿಯ ಮಗ.

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೀರಾ?

ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಕಜಗಪುರಂ ಪ್ರೌಢ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಊರ ಕಲೆಕ್ಷರನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಗೆ ಆಹ್ವಾನಿಸಿದ್ದರಂತೆ.

ಸಂಗೀತ ಹಾಡುವಾಗ ಶಾಲೆಯ ಹುಡುಗರು ಪುರಂದರದಾಸರ “ಕೃಷ್ಣಾ ಮೂರ್ತಿ ಕಣ್ಣಾಮುಂದೆ ನಿಂತಿದಂತಿದೆ” ಎಂಬ ಕೃತಿಯನ್ನು ಹಾಡಿದರಂತೆ. ಆಗ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿ, ಕಣ್ಣೀರು ಹರಿಯಿತಂತೆ.

ಇದನ್ನು ಕಂಡು ಕಾಲೇಜ್ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು “ನಮ ಹುಡುಗರು ಆನಂದ ಬಾಪ್ಪ ಬರುವಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ” ಎಂದು ಕೇಳಿದರಂತೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನೊಂದ ದನಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರಂತೆ. “ಹಾಗೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನು ಕನ್ನಡಿಗ, ದಾಸರ ಕೃತಿಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಹುಡುಗರು ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದ್ದು ನೋಡಿ ಕಣ್ಣೀರು ತುಂಬಿಬಂತು” ಎಂದು.

* * * *

ಹೆಬ್ಬಿಗುಬ್ಬಾಲೆ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬೆಣ್ಣೆ ತಯಾರಿಕಾ ಕೇಂದ್ರ ವೊಂದಿರುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದ ವಿಷಯ. ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ, ಭಾರತಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಉತ್ತಮ ಹೆಚ್ಚೋ ಬೆಣ್ಣೆ ಸರಬರಾಜಾಗೋದು. ಈ ಮಾಲನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿದರೂ ಸುಮಾರು ಕಾಲ ಘಮ ಘಮ ಅಂತ ವಾಸನೆ ಹೊಡೆದು, ಬೆರಳುಗಳು ಜಾರೋ ಹಾಗೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಆದ ಕಾರಣ ಹೆಬ್ಬಿಗುಬ್ಬಾಲೆಯ ಸರ್ಕಾರವು ಬೆಣ್ಣೆ ತಯಾರಿಕಾ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ರಕ್ಷಿತ ಕೇಂದ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದೆ. ಕೇಂದ್ರಾಧಿಕಾರಿಯೇ ಕೇಂದ್ರದ ಪೋಲೀಸು, ವೈದ್ಯಕೀಯ, ಕಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತಿತರ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಹಿರಿಯಧಿಕಾರಿ.

—ಬೆಣ್ಣೆ ತಯಾರಿಕಾ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಪಾನ ನಿರೋಧದ ಶಾಸನ ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ಅನ್ವಯಿಸಿತ್ತು.

ಸೆಕೆ ಹೆಚ್ಚಾದ ಒಂದು ಸಂಜೆ ಕೇಂದ್ರಾಧಿಕಾರಿಯು, ಕೇಂದ್ರದ ವೈದ್ಯ ನೊಂದಿಗೆ ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ದಾಹವನ್ನು ಸಹಜವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನಂತೆ. ಬೇಲಿನೆ ಎದ್ದು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊಲ ಮೇದರೆ ಏನು ತವ್ವು !

ರಾತ್ರಿ ಹತ್ತು ಗಂಟೆಯಾಗಿರಬಹುದು! ಪೊಲೀಸ್ ನೌಕರನು ಬೀಟ್ ಸುತ್ತಲು ಹೊರಟು, ಹೊರವಲಯದ ಹತ್ತಿರವಿದ್ದ ಗುಡಿಯ ಬಾಗಿಲ ಬೆಂಚೊಂದರ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿದ್ದಾನೆ. ದೇವಸ್ಥಾನದಿಂದ ಅಮಲೇರಿದ ಹಾಡು ಕೇಳಿ ಬಂತು ನಿದ್ರೆ ತಪ್ಪಿತಲ್ಲಾ ಎನ್ನುವ ಕೋಪದಿಂದ ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡುತ್ತಾನೆ, ಒಳಗೊಬ್ಬ ಸಾರಾಯಿಕುಡಿದು ಅಮಲೇರಿ ಹಾಡುತ್ತಿದಾನೆ. ಪಾನನಿರೋಧದ ವಲಯ! ಅವನನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಟ್ಟು, ವೈದ್ಯನನ್ನು ಹುಡುಕಿದಾಗ, ವೈದ್ಯರು ಕೇಂದ್ರಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ವರದಿ ಒಪ್ಪಿಸಿದ. ಕೇಂದ್ರಾಧಿಕಾರಿಗಳಂದರು “ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ವೈದ್ಯರು ಬಂದು ಪರೀಕ್ಷೆಮಾಡಿ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಡ್ತಾರೆ, ಅಲ್ಲಿನ ತನಕ ಅಪರಾಧಿ ಲಾಕಪ್ಪಿನಲ್ಲಿರಲಿ” ಎಂದು. ಆದರೆ ವೈದ್ಯರು ಎದ್ದರು ಹಾಗಲ್ಲ! ಸಾರ್! ಈಗಲೇ ಹೋಗಿನನ್ನ ನಿಯಮಿತ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಎಂದು ಹೇಳಿ ಊಗಾಡುತ್ತಲೇ ಪೊಲೀಸಿನವನ ಹಿಂದೆ ಹೋದರು. ಕೇಂದ್ರಾಧಿಕಾರಿಗಳು ವೈದ್ಯರ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿಷ್ಠೆಗೆ ಮಾರು ಹೋದರು.

ಮಾರನೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಪೊಲೀಸಿನವ ಕೇಂದ್ರಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಮನೆಗೆ ಬಂದು. ಜೋಲು ಮುಖ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದ. ಏನು ಸಮಾಚಾರ ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೇಳಿದಾಗ ಅವ “ನಿನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ ವೈದ್ಯರು ಬಂದು ಅಪರಾಧೀನ ಪರೀಕ್ಷೆಮಾಡಿ, ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಟ್ಟರು. ಸಾರ್ ಆದರೆ ಆ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟಿನಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸಿನವನ ಬಾಯಿ ಹತ್ತಿರ ಸಾರಾಯಿ ವಾಸನೆ ಇತ್ತು ಅಪರಾಧಿ ಬಾಯಿ ಹತ್ತಿರ ವಾಸನೆ ಇತ್ತು. ಮುಖ್ಯ ಕೊಠಡಿ ತುಂಬಾ ವಾಸನೆ ಹರಡಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಏನು ಮೊಕದ್ದಮೆ ಹಾಕೋದು?” ಎಂದು ಹೇಳಿದನಂತೆ!

ಭಾರತದ ದರೋಡೆಕಾರರು ಸಾಕೇಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬಾಳುವ ಆಸೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇನೋ—ನೆಹ್ರೂ ಅಯೂಬ್ ಭೇಟಿಯನಂತರ!!

* * * * *

ಭಿಕ್ಷುಕನೊಬ್ಬ ಸುಮಾರು ೧೨೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಾರಸ್ತಾರಿಲ್ಲದೆ ಬಿಟ್ಟು ಸತ್ತನಂತೆ.

—ಅವನಿಗೆ ಭಿಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟವರು, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮೋಸ ಮಾಡಿದ ಹಣದಿಂದಲೇ ಕೊಟ್ಟಿರಬೇಕಾದ ಕಾರಣ. ಸರ್ಕಾರವೇ ಅವನ ವಾರಸುದಾರ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿ ಕೊಂಡರಂತೆ!

ಪುರಾಣದ ನವ್ಯ ಕತೆಗಳು

- ೧ -

ಅ ಹ ಲೈ

ಅಹಲೈಯು ಶಿಲೆಯಾಗಿ ಬಿದ್ದ ವಿಷಯ ನಿಮಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆಯಲ್ಲಾ !
ಗೌತಮನ ಆಶ್ರಮದ ಆಚೆ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಆ ಸುಂದರ ಶಿಲಾಪ್ರತಿಮೆ ಬಿದ್ದಿತ್ತಂತೆ.
ಗೃಹಿಣಿ ಇಲ್ಲದ ಆಶ್ರಮದ ಪಾಡು ತಿಳಿದೇ ಇದೆಯಲ್ಲ! ಆಶ್ರಮವೆಲ್ಲಾ ಕಾಡಾಗಿತ್ತಂತೆ.
ಕಾರಣ ಗೌತಮರು ಹಿಮಾಲಯದ ತಪ್ಪಲಿಗೆ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರಂತೆ.
ಉರಿಯುವ ಮನಸ್ಸಿನವರು ತಂಪಾಗಬೇಕಾದರೆ ಹಿಮಾಲಯದ ಥಂಡಿ ಹವಾ ಶ್ರೇಷ್ಠ!

ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ಆಜಾನುಬಾಹು, ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರ ಬಂದು, ಈ ಕಲ್ಲನ್ನು
ಎಡವಿದನಂತೆ. ಕಲ್ಲು ಜೀವಂತವಾಯಿತಂತೆ, ಜಕಣಾಚಾರಿಯ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ
ಕಲ್ಲಿನ ಹಾಗೇನೇ ! ನನ್ನ ಸೆರೆ ಬಿಡಿಸಿದೆಯಲ್ಲಾ ದೇವಾವತಾರ ನಿನಗೆ ವಂದನೆಗಳು
ಅಂದಳಂತೆ ಅಹಲೈ ಆ ಮುತ್ಸಂಜೆಯಲ್ಲಿ.

ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಮಾನವರೂಪಿಯ ಯುವಕ. ಆಗ ಏನೂ ಅರಿಯದ,
ಕಾಲೇಜಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿರಬಹುದಾದ ಹುಡುಗ. ಮುಖಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು
ಕಲಿತಿರಲಿಲ್ಲ. ಎದುರಿಗೆ ನಿಂತ ಬಲಿತ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಕೇಳಿದನಂತೆ. “ಏನು ತಾಯಿ !
ಸಮಾಚಾರ. ಏನು ವಿಷಯ” ಅಂತ. ಅಹಲೈ ಹಿಂದಿನ ಕತೆ ಎಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದಳಂತೆ.

“ಈಗೇನು ಮಾಡ್ತೀರಿ, ತಾಯಿ !” ಎಂದು ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಕೇಳಿದನಂತೆ.
ಅಹಲೈ ಆಗಂದಳಂತೆ. “ಇನ್ನು ಮೂರುದಿನ ಆದಮೇಲೆ ಗಂಗಾಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ
ಕೊಂಡು ಹಿಮಾಲಯದ ತಪ್ಪಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಗೌತಮರ ಪಾದಸೇವೆಗೆ ಅವಕಾಶ
ಬೇಡುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು. “ಮೂರು ದಿನ ಏನು ಮಾಡ್ತೀರಿ ತಾಯಿ ?” ಎಂದು
ಅರಿಯದ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಕೇಳಿದನಂತೆ.

“ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಆಶ್ರಮದ ಬಳಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ದನಕಾಯುವ
ಹುಡುಗರಿಗೆ ಈ ಮೂರುದಿನ, ಬುದ್ಧಿಕಲಿಸಿ, ಯಾಕಾರೂ ಹುಟ್ಟಿದವೋ ಅಂತ
ಅವರು ಅನ್ನೋಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ” ಎಂದಳಂತೆ ಅಹಲೈ.

ಶುಭಮಸ್ತು ಎಂದಂದು ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಮುಂದುವರೆದನಂತೆ ಏನೂ
ಅರಿಯದ ಯುವಕ—ಏನೂ ಅರ್ಥವಾಗದೆ ಅಂದನಂತೆ.

* * * *

- ೨ -

ಗಾಂಧಾರಿ

ಎದುರಿಗೆ ನೋಡಿದವರಿಗೆ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರರಾಜಕುಮಾರನಂತಹ ಬಲಿತ ಗಂಡು
ಎಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ ಅನ್ನಿಸುತ್ತಿತ್ತಂತೆ. ಆದರೆ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನಿಗೆ ಹುಟ್ಟು ಕುರುಡಾದ್ದರಿಂದ
ಅವನಿಗೇನೂ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿತ್ತಿಲ್ಲವಂತೆ. ಆದರೆ ಅದು ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿತ್ತಿಲ್ಲ
ವಂತೆ....ಕಾರಣ. ಎಲ್ಲರ ಕಣ್ಣುಗಳು ಇದ್ದ ಹಾಗೇ ಇತ್ತಂತೆ, ಅವನ ಕಣ್ಣು
ಗಳು ಕೂಡ.

ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ರಾಜಕುಮಾರನ ಮದುವೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಾಗ
ಗಾಂಧಾರಿಗೆ ವರವೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಸಿದರಂತೆ. ಹಿರಿ ಹಿರಿ ಹಿಗ್ಗಿಹಿಗ್ಗುತ್ತಾ ಆಕೆ ಅಸ್ತು
ಅಂದಳಂತೆ. ಅಳಿಯನ ಕುರುಡು ಬೆಳಗಾದಮೇಲೆ ತಾನೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು ?

ರಾಜವೈಭವದಿಂದ ಮದುವೆಯಾಯ್ತಂತೆ.

ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನಿಗೆ ತಾನು ಮಲಗುವ ಕೊಠಡಿಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪರಿಚಯ ತಿಳಿದು
ಗಿತ್ತಂತೆ. ಕಾರಣ ಗಾಂಧಾರಿಗೆ ಏನೂ ಸುಳುವು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲವಂತೆ; ಸಂಜೆ
ಹತ್ತರ ತನಕ.

ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನಿಗೆ ಹೆಂಡತಿ ಎದುರಿಗೆ ಜಂಬ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಆಶೆ ಸಹಜ
ವಾಗಿತ್ತಂತೆ. ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲೆಂದೇ ಕೊಠಡಿ ಗೋಡೆಯ ಮೇಲಿದ್ದ ಸತ್ಯ
ನಾರಾಯಣನ ಪಠದಮೇಲೆ ಜೇಡರ ಪರೆ ಹಾಕಿಸಿದ್ದನಂತೆ. ರಾತ್ರಿ ಕೊಠಡಿಗೆ
ಬಂದು ವೀಳಯ ಮೆಲ್ಲುವಾಗ, ತಾನು ಕೂತ ಸುಖಾಸನದ ಬಳಿ ಆಕೆ ಬಂದು
ಎಲಡಿಕೆ ಮಡಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಿರುವಾಗ, "ಲೇ! ಸತ್ಯನಾರಾಯಣನ ಪಠದಮೇಲೆ
ಜೇಡರ ಬಲೆ ಕಟ್ಟಿದಂತಿದೆ. ಸೇವಕರು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಲೇ ಇಲ್ಲ ! ಏನನ್ಯಾಯ,
ನಾನು ಶುಭ್ರಗೊಳಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಎದ್ದುಹೋಗಿ ಶುಭ್ರಗೊಳಿಸಿ ಹಿಂತಿರುಗ
ಬೇಕೆಂದು ಸನ್ನಾಹ ನಡೆಸಿದ್ದನಂತೆ. ಆಗ ಆಕೆ ಇವನ ಚಾಣಕ್ಷ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಬೆರಗಾಗಿ
ಮೋಹಿಸುತ್ತಾಳೆಂದೇ ಸನ್ನಾಹ.

ಯೋಜನೆಯಂತೆ ಸುಖಾಸನದಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ ಹತ್ತು ಗಂಟೆಗೆ ಕೂತಿದ್ದಾಗ
ಗಾಂಧಾರಿ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ವೀಳಯವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಳಂತೆ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ

ಕಂಡರೂ ಸತ್ಯವನ್ನು ಅರಿಯದ ಬಾಲೆ ಗಾಂಧಾರಿ ಬಲು ಮೋಜಿನಮೇಲಿದ್ದಳಂತೆ—
ರಾಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯಾದೆನೆಂಬ ಅಹಂಕಾರದಿಂದ ಬೆಡಗಿ ಬೆಳಗುತ್ತಾ ನಿಂತಿದ್ದಳಂತೆ.

ಸನ್ನಾಹದ ಪ್ರಕಾರ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ “ಬಾಲೇಂದು ಫಾಲೆ—ಬಾಲೆ ಬಾ ನೋಡು,
ಸತ್ಯನಾರಾಯಣನ ಚಿತ್ರದಮೇಲೆ ಜೇಡರ ಮಾಯಾಜಾಲ ಕಟ್ಟಿದೆ. ಸೇವಕರೆಲ್ಲಾ
ನಿಷ್ಠೆಯೋಜಕರು” ಎಂದಾಗ ಗಾಂಧಾರಿ ಹೇಳಿದಳಂತೆ.

ಸತ್ಯನಾರಾಯಣನ ಪಠದಮೇಲೆ ಏನೂ ಕಾಣಿಸುಲ್ಲವಲ್ಲ! ಶುಭ್ರವಾಗೇ
ಕಾಣುತ್ತಲ್ಲ, ಅಂದ್ರೆ!—ಅಲ್ಲಾ ತಪ್ಪಿದೆ—ಆರ್ಯಕುಮಾರ! ನಿಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿ ಎಷ್ಟು
ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಎಂದು ಎಲಡಿಕೆ ಕಟ್ಟಿ ಅವನ ಬಾಯಿಗಿಟ್ಟು, ತನ್ನ ಬಾಯಿಂದ ಮುಚ್ಚಿದ
ಳಂತೆ, ಅರೆಕ್ಷಣ. ಅರೆಕ್ಷಣದ ಸಮಾಧಿಯಿಂದಿದ್ದಮೇಲೆ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನು ಯೋಜನೆಯ
ರೀತಿ ಪಠದ ಮೇಲಿನ ಜೇಡರ ಪರೆಯನ್ನು ಶುಭ್ರಗೊಳಿಸಲು ಎದ್ದು ಹೊರಟನಂತೆ.

ಆದರೆ ಎರಡು ಹೆಜ್ಜೆ ಆಚೆ ಗಾಂಧಾರಿ ತಂದಿಟ್ಟಿದ್ದ ಬದಲುಬಟ್ಟೆ ಗಂಟನ್ನು
ಕಾಣದೆ, ಎಡವಿ ಬಿದ್ದನಂತೆ.

ಅಳಿಯನ ಕುರುಡು, ಮಗಳಿಗೆ ಮೊದಲ ಝಾವದಲ್ಲೇ ಗೊತ್ತಾಯ್ತಂತೆ.

ಬೇಗ ಪಾಲಿಗೆ ಬಂದ ಪಂಚಾಮೃತವನ್ನು ಆದರಿಸಿ ಕೂರಿಸಿ, ತಾನೂ ತನ್ನ
ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಕುರುಡಿಯಂತಾದಳಂತೆ, ಮಿಕ್ಕ ಜೀವಮಾನವೆಲ್ಲಾ.

* * * *

- ೩ -

ತ್ರಿಶಂಕು

ರಾಜಧಾನಿಯ ಅರಮನೆಯ ಲಾಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗ ಗೋಂದನ್ನು
ಕರಗಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಪಿಗೆ ಹೂವಿನ ರಸವನ್ನು ಹಿಂಡಿ, ಹಳದಿ ಬಣ್ಣವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ
ಲಾಯದ ಗೋಡೆಮೇಲೆ ಪಟ್ಟಿ ಪಟ್ಟಿ ಎಳೆದಿದ್ದನಂತೆ. ರೋಜಾ ಹೂವಿನ ರಸ
ಹಿಂಡಿ ಬೇರೆ ಕುಂಚದಿಂದ ಅದನ್ನು ಗೋಡೆಮೇಲೆ ಪಟ್ಟಿ ಪಟ್ಟಿ ಎಳೆದಿದ್ದನಂತೆ.

ಒಬ್ಬ ಗಡ್ಡದಾತ ಚಡ್ಡಿ ಕಚ್ಚೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಲಾಯದ ಬಳಿ ಬಂದನಂತೆ
ಹುಡುಗನನ್ನು ನೋಡಿದನಂತೆ ಗೋಡೆಯನ್ನು ಕಂಡನಂತೆ.

“ಭಲಾ ಹುಡುಗ! ಎಷ್ಟು ರಂಗು ರಂಗಾಗಿ ಗೋಡೆಗೆ ಬಣ್ಣ ಹಾಕಿದ್ದಿ
ಎಂದನಂತೆ.

“ಕಾಮನ ಬಿಲ್ಲಿನ ಬಣ್ಣಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗೋಂದಿಗೆ ಹಾಕಿ ಬಣ್ಣ ಹಾಕಬಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಕಷ್ಟ ಒಂದೊಂದು ಸರ್ತಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ಕುಂಚ ಬೇಕು.” ಎಂದನಂತೆ ಹುಡುಗ.

“ಬಾ! ಕಲಾರಾಧಕ ನಿನ್ನ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡ್ತೀನಿ. ಸುಖ ಕೊಡಿಸ್ತೀನಿ, ಸ್ವರ್ಗ ತೋರಿಸ್ತೀನಿ ಎಂದನಂತೆ ಗಡ್ಡದಾತ.

ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನೇ ಗಡ್ಡದಾತ. ಆ ಹುಡುಗನೇ ತ್ರಿಶಂಕು. ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ಏಣಿ ಹಾಕಿದನಂತೆ ಸ್ವರ್ಗದಕಡೆಗೆ. ಹತ್ತು ಎಂದನಂತೆ ತ್ರಿಶಂಕುವನ್ನು. ತ್ರಿಶಂಕು ಹತ್ತಿದನಂತೆ ಏಣಿ ತುದಿತನಕ. ಇನ್ನು ಮೆಟ್ಟಲೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಕೂಗಿದನಂತೆ ತ್ರಿಶಂಕು.

ಕುಂಚ ತೋಗೋ ಗೋಂದಿನ ಬಣ್ಣದ ಬಕೆಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಿ ನಿಂಗಿ ಸಿಕ್ಕ ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಬಣ್ಣ ಹಚ್ಚು ಎಂದನಂತೆ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ.

ತ್ರಿಶಂಕು ದೊಡ್ಡ ಕುಂಚವನ್ನು ಗೋಂದಿನ ರಂಗಿನ ಬಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅದ್ದಿ ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಬಳಿದನಂತೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಾದಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ಕೇಳಿದನಂತೆ” ಬಣ್ಣ ಗಟ್ಟಿಯಾಯ್ತು, ಕುಂಚ ಕಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದೆಯಾ ಎಂದು. ‘ಹ್ಲೂ’ ಅಂದನಂತೆ ತ್ರಿಶಂಕು. ಕುಂಚವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೋ ಎಂದು ಆಜ್ಞೆ ಇತ್ತನಂತೆ ಗುರು. ತ್ರಿಶಂಕು ಹಾಗೇ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡನಂತೆ.

ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ಏಣಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮೇನಕೆ ಮನೆಗೆ ಹೋದನಂತೆ. ತ್ರಿಶಂಕು ರಂಗಿನ ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ನೇತುಬಿದ್ದು ತ್ರಿಶಂಕು ನರಕವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾನಂತೆ ಮೇಲಿನ ಸ್ವರ್ಗವೂ ಇಲ್ಲ ಕೆಳಗಿನ ಭೂಲೋಕಕ್ಕೂ ಇಳಿಯುವಂತಿಲ್ಲವಂತೆ.

— ಬಚ್ಚ

ಮದ್ರಾಸಿನ ಕುಸ್ತಿ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೋತ ವಸ್ತಾದಿಯೊಬ್ಬನು, ಸರ್ಕಾರದ ನ್ಯಾಯ ಬೆಲೆ ಆಂಗಡಿಯ ಅಕ್ಕಿ ಗೋಧಿ ತಿಂದೆ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಅತ್ತನಂತೆ !

* * * *

ರಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ ತಾಯಿ ಅತ್ತೆಯರು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಕೊಡುವ ಸಂಸಾರದ ಏಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ—ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರಂತೆ ಕ್ರುಶ್ಚೆವ್ ರವರು.

ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀನಮ್ಮ ಎಂದಳು ಅಜ್ಜಿ

ಡೊಮೆಸ್ಟಿಕ್ ಸೈನ್ಸ್ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಶೀಲಾನೇ ಮೊದಲ ರ‍್ಯಾಂಕ್ ಪಡೆದಳು. ಪಾಠ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟ ಹಾಗೆ ವಾರಣವಾಗಿ ಮನೆ ಶೃಂಗರಿಸಿಸೋದು, ಅಡಿಗೆ ಮನೆ ವಾರಣವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋದು, ಅಡಿಗೆ ಮಾಡೋದು, ಮಾಡಿದ ಅಡಿಗೆನ ಉಂಡರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ದೇಹದ ಬೆಳವಳಿಗೆ ಆಗೋದು, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಾಂಗವಾಗಿ ಕಲಿತಿದ್ದಳು.

ಶುಕ್ರವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಅಡಿಗೆಯ ಪ್ರಯೋಗದ ಕ್ಲಾಸು ನಡೆದಿತ್ತು. ಕೊಬ್ಬರಿ ಮಿಠಾಯಿ ಮಾಡೋ ಪ್ರಯೋಗ ಸುಶೀಲ ನಡೆಸಿದ್ದಳು. ಬುನ್ಸನ್ ಬರ್ನರ್ ಮೇಲೆ ತ್ರಿಪಾದಿಯನ್ನಿಟ್ಟು, ಅದರಮೇಲೆ ಪಾಸಿಫೈನ್ ಬಾಂಡಲೆ ಇಟ್ಟು ಅದರಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ಪಾಕ ಮಾಡಿ, ನಂತರ ಹಗೂರಾಗಿ ಕೊಬ್ಬರಿತುರಿ ಹಾಕಿ ಗ್ಲಾಸ್ ರಾಡಿನಿಂದ ಕಲಸಿ ಗೊಟಾಯಿಸಿ ಪಾಕವನ್ನು ೧೫ ನಿಮಿಷಗಳ ನಂತರ, ತುಪ್ಪ ಸವರಿದ ಚಚ್ಚಾಕಟ್ಟಿನ ಪುಟ್ಟ ತಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿ ಎರಡು ಚೂರು ಕೊಬ್ಬರಿ ಮಿಠಾಯಿ ೨" x ೨" x ೨" ಪ್ರಮಾಣದ್ದನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ್ದಳು. ಒಂದು ಕೊಬ್ಬರಿ ರೇಕು ಕೂಡ ಮಿಠಾಯಿನಮೇಲೆ ಎದ್ದು ನಿಂತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ನುಣುಪಾಗಿತ್ತು ಘನು ಘನು ಅಂತಿತ್ತು ಅಂದವಾಗಿತ್ತು.

ಸುಶೀಲ ಸೆರಗಿನ ತುದಿಯಿಂದ ಬೆವರ್ದನಿಗಳನ್ನು ಹಣೆ ಸೆರಗಿನಿಂದ ಒರೆಸಿ ಕೊಂಡು ಮುಖಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮೆ ಪಾಡರು ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡಮೇಲೆ, ಮಾಸ್ತರಿಣಿ ಬಂದಳು. ಕೊಬ್ಬರಿ ಮಿಠಾಯಿ ಚೂರು ತಿಂದಳು. ಭೇಷ್ ಅಂದಳು. ಸುಶೀಲನ ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟಿದಳು. ಸುಶೀಲಾ ಉಬ್ಬಿಹೋದಳು.

ಮಾಸ್ತರಿಣಿ ತರಗತಿಯವರಿಗೆ ಉಪದೇಶ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೇ ರೀತಿ ಪಾಕವನ್ನು ಹದವಾಗಿ ಹಾಕಿ, ಉಂಡೆ ಕಟ್ಟಬಹುದು, ಹಲ್ಲೆ ಹಾಕಬಹುದು ಬೇಕು ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ರೂಪು ಕೊಡಬಹುದು. ಅಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ವಿಧ ವಿಧ ರಚನೆ, ರುಚಿ, ರೂಪು ಕೂಡ ಅತಿ ಮುಖ್ಯ. ಒಂದೇ ತೆರನಾಗಿದ್ದರೆ, ಎಷ್ಟೇ ರುಚಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಬೇಸರ ಬರಬಹುದು ಎಂದು ಪಾಠ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟರು. ಸುಶೀಲಾ ನಡೆಸಿದ ಪ್ರಯೋಗದ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಮಾದರಿಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪಾಠ ಹೇಳಿದರು.

ಆ ಸಂಜೆ ಸುಶೀಲಾ ಮನೆಗೆ ಹಿಂತಿರುವಾಗ ರೆಕ್ಕೆ ಬಂದ ಕಿನ್ನರಿಯಂತೆ ಮೆರೆಯುತ್ತಾ ನಡೆದಳು. ಜಂಭದ ಕೋಳಿಯಂತೆ ಕಾಲು ಹಾಕುತ್ತಾ ಮನೆ ಸೇರಿದಳು.

ಸುಶೀಲಳ ಓಡಾಟ ಹಾರಾಟ, ಕುಣಿದಾಟ ನೋಡಿದ ಅಜ್ಜಿ, ಸೊಸೆಗೆ ಹೇಳಿದಳು “ಕಾವೇರ! ನಿಮ್ಮ ಮಗಳ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಚಿಗುಳಿ ಉಂಡೆ ಮಾಡಿ ತಿನ್ನಿಸಬೇಕು ಅಂತ ಕಾಣುತ್ತೆ. ಒಂದು ಸೇರು ಎಳ್ಳು ಉಜ್ಜಿ ಹರವು ಹಾಕುತ್ತೇನೆ. ಬೆಲ್ಲದ ಅಚ್ಚು ತರಿಸಮ್ಮಾ” ಎಂದರು. ಭಾನುವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ತೊಳಸಿಕಟ್ಟಿ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಒಗೆದ ಹಳೆ ಪಂಚಮೇಲೆ ಉಜ್ಜಿದ ಎಳ್ಳು ಹರವು ಹಾಕಿತ್ತು.

ಊಟ ಮಾಡಿ ಕೈ ತೊಳೆದುಕೊಳ್ಳುಕೈ ಹೋಗುವಾಗ ಸುಶೀಲಾ ಇದನ್ನು ನೋಡಿದಳು. ಅಜ್ಜಿ ಇದೇನು ಎಂದಳು. ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ಕಲಿಯುವ ಉತ್ಸಾಹ ದಿಂದ. ಅಜ್ಜಿ ಹೇಳಿದಳು. ಚಿಗುಳಿ ಉಂಡೆ ಮಾಡುಕೈ ಅಂತ ಎಂದು ಬೇಗ ಹೋಗಿ ಪ್ರಯೋಗದ ವುಸ್ತುಕ ತಂದಳು ಸುಶೀಲಾ. ಅಜ್ಜಿ ಎದುರಿಗೆ ಕೂತಳು ಬೆಲ್ಲದ ಪಾಕಕ್ಕೆ ಎಳ್ಳು ಬೆರೆಸೋವಾಗ, ಎಷ್ಟು ಉಷ್ಣಾಂಶ ಇರುತ್ತೆ? ಗೊಟಕಾಯಿ ಸುಕ್ಕೆ ಸೌಟು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ, ಆ ಲೋಹದ ಸಂಪರ್ಕ ಬಿದ್ದು ಪಾಕದ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತೆ ಅದಕ್ಕೇ ಗಾಜಿನ ಸೌಟು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು ಅಲ್ಲವೇ? ಎಂದಳು. ಅಜ್ಜಿ ಸಾವಧಾನವಾಗಿ “ನೀ ಹೇಳಮ್ಮಾ ಹೇಗೆ ಮಾಡೋದು ಅಂತ” ಎಂದಳು. ಸುಶೀಲಾ ಮುಂದುವರೆದು ಹದವಾದ ಪಾಕಕ್ಕೆ ೩-೨ರಷ್ಟು ಕ್ಲೀನ್ ಮಾಡಿದ ಎಳ್ಳು ಹಾಕಿ, ೧/೨ ದಷ್ಟು ಕೊಬ್ಬರಿ ತುರಿ ಹಾಕಿ, ಗಾಜಿನ ಸೌಟಿನಲ್ಲಿ ಗೊಳಾಯಿಸಿ, ಎಲ್ಲವೂ ಮಿಶ್ರವಾದಮೇಲೆ ತೊಳೆದ ಕೈಗೆ ತುಪ್ಪ ನವಿರಾಗಿ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡು, ಉಂಡೆ ಕಟ್ಟಬೇಕು ಆದರೆ ಬರಿ ಕೈ ತೂಕದಿಂದ ಉಂಡೆ ಕಟ್ಟೋ ಬದಲು, ಒಂದೇ ಸೌಟಿನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದ ಪಾಕದಿಂದ ಒಂದೊಂದು ಉಂಡೆ ಕಟ್ಟಿದರೆ, ಎಲ್ಲಾ ಉಂಡೆಗಳೂ ಒಂದೇ ಅಳತೆ ಇರುತ್ತೆ ನೋಡುಕೈ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತೆ ಎಂದಳು.

ಸಂಜೆ ಪಾಕಕ್ಕಿಡುತ್ತೇನೆ. ನೀನೆ ಬಂದು ತೋರಿಸಿಕೊಡಮ್ಮಾ ಎಂದಳು ಅಜ್ಜಿ.

ಸಂಜೆ ಸುಶೀಲ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಡ್ ಮಿಂಟನ್ ಆಡಿ ಬರೋ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮನೆಯೆಲ್ಲಾ ಪಾಕದ ವಾಸನೆಯಿಂದ ಘುಮುಘುಮಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅಡಿಗೆ ಮನೆ ಕಡೆಗೆ ಸುಶೀಲಾ ಓಡಿದಳು. ಏನಜ್ಜಿ ನೀನೇ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟೆಯಾ ಅಂದಳು. “ಇಲ್ಲಮ್ಮಾ ನೀನು ಮಾಡಲಿ ಅಂತ ಇಟ್ಟಿದೀನಿ ನೋಡು ಅಂತ ಅಜ್ಜಿ ಬಾಂಡ್ಲೆ ತೋರಿಸಿದರು. ಇನ್ನೂ ಪಾಕ ಬಂಡ್ಲೆಯಲ್ಲಿತ್ತು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಉಜ್ಜಿದ ಎಳ್ಳು, ಕೊಬ್ಬರಿ ತುರಿ ಇಟ್ಟಿತ್ತು. ಗಾಜಿನ ಸೌಟು ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಜರ್ಮನಿ ಸಿಲ್ವರ್ ಸೌಟಿದೆ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಮ್ಮಾ ಎಂದರು ಅಜ್ಜಿ.

ಸುಶೀಲಾ ಪಾಕವನ್ನು ಹದಗೊಳಿಸಿ ಎಳ್ಳು ಕೊಬ್ಬರಿ ಬೆರಸಿದಳು. ಒಂದು ಸೌಟು ಪಾಕ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ಉಂಡೆ ಕಟ್ಟಿದಳು. ಉಂಡೆ ಸುತ್ತ ಎರಡ

ಅಂಗೈಗಳೂ ತಿರು ತಿರು ಸುತ್ತುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಒಂದೆರಡು ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಗೈ ಸುಡುಕ್ಕೆ ಶುರುವಾಯ್ತು. ಉಂಡೆ ಹೆವ್ವುಗಟ್ಟಿತು. ಅಂಗೈಗಳಿಗೆ ಅಂಟಿ ಕೊಂಡಿತು. ಅಂಗೈಗಳನ್ನು ತಿರುಗಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಉಂಡೆ ಜತೇಲೇ ಸುತ್ತುತ್ತಿತ್ತೇ ಹೊರತು ಉಂಡೇ ಸುತ್ತ ಸುತ್ತಲೇ ಇಲ್ಲ.

ಅಂಗೈ ಸುಡುವುದು ಹೆಚ್ಚಾಯ್ತು. ಅಜ್ಜೀ ಎಂದಳು ಸುಶೀಲಾ ಅಜ್ಜಿ ಬಂದಳು ಇಷ್ಟು ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿದೆಯೇನಮ್ಮಾ ಎಂತಹ ಜಾಣೇಮ್ಮ ನೀನು ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಅಜ್ಜಿ ಬಂದಳು ಸುಶೀಲನ ಮುಖ, ಕೈ, ನೋಡಿದಳು. ತುಪ್ಪ ಸವರಿ ಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ವೇನಮ್ಮಾ, ಬೇಗ ಬೇಗ ಕೈಯಾಡಿಸಬೇಕು. ಮೆಲ್ಲಗೆ ಉಂಡೆ ಕಟ್ಟಿದರೆ ಹೀಗೆ ಆಗುತ್ತೆ. ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಬಾ ಕೈ ತೊಳೆದುಕೊ. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಉಂಡೆ ಬಿಡುಲ್ಲ ಅಂತ ಸುಶೀಲನ ಕೈ ನೀರಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ಉಂಡೆ ಬಿಡಿಸಿ ಕೆಂಪೇರಿದ ಅಂಗೈಗೆ ಜೇನು ತುಪ್ಪ ಹಚ್ಚಿ. ನಾಳೆ ಮಾಡೋವಂತೆ ಎಂದರು.

“ಇಲ್ಲಾ ಅಜ್ಜಿ ಕ್ಲಾಸಲ್ಲಿ ಕೊಬ್ಬರಿ ಮಿಠಾಯಿ ಮಾಡಿದೆ. ಬಲು ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು ಹಾಗೆ ಇದನ್ನೂ ಮಾಡಿದೆ ಆದರೆ ಉಂಡೆ ಕಟ್ಟೋವಾಗ ಕೈತೂಕ ಬಾಯಿ ಬಣ್ಣ ಇರಬಾರದು. ಅದು ಶಾಶ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡೋಹಾಗೆ ಒಂದು ಸುಲಭ ಯಂತ್ರ ತಯಾರಿಸ್ಬೇಕು. ಆಮೇಲೆ ನೂರು ನೂರು ಚಿಗುಳಿ ಉಂಡೆ ಮೂರೇ ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದಳು.

“ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ನಂಗೂ ಕಲಿಸಿಕೊಡಮ್ಮಾ. ಅಜ್ಜಿಗೆ ಚಿಗುಳಿ ಉಂಡೇ ಮಾಡೋ ವಿಧಾನವನ್ನು ಈಗ ಕಲಿಸಮ್ಮಾ. ಆಮೇಲೆ ಇನ್ನೇನೇನು ಹೇಳಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀನಮ್ಮಾ” ಎಂದಳು ಅಜ್ಜಿ.

—ಪ್ರಸಾದ್

ದಿನಾಲೂ ಬೆಳಿಗ್ಗೆದ್ದು ಸೂರ್ಯ ನಮಸ್ಕಾರ ಹಾಕಿದರೆ, ಸಂಜೆ ಚಂದ್ರನತ್ತ ಮಧುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು ಎಂದು ಒಬ್ಬ ಜಾಣರಂದರಂತೆ.

—ಜಾಣರು ಸೂರ್ಯ ನಮಸ್ಕಾರದ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು, ಕಾಲೇಜು ಹಾಸ್ಟಲು ಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ, ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರ ಬಿಡಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾಗ!!

*

*

*

*

*

ಮಾಲಕ್ಷ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾವಿಗೆ ಮಾಡಿದ್ದು

ರಾವಣ ಭಾತಿನ ರುಚಿಯನ್ನೇ ಬಯಸಿದ ತ್ರಿವೇಣಿಯವರಿಗೂ ಸಸ್ತೆ ಶಾವಿಗೆ ಬಯಸಿದ ಮಾಲಕ್ಷ್ಮಕ್ಕನಿಗೂ ಹತ್ತಿರದ ಹೋಲಿಕೆಯಿದೆ. ಮಾಲಕ್ಷ್ಮಕ್ಕನಿಗೂ (ತ್ರಿವೇಣಿಯವರಂತೆ) ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಅವರಂತೆಯೇ ಇವಳಿಗೂ ಕೊರವಂಜಿಯನ್ನು ಓದಿದರೆ ನಗುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಾಲಕ್ಷ್ಮಕ್ಕೆ ಮನೋ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾತ್ಮಕ ಕಾದಂಬರಿ ಬರೆಯುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲ? ಎಂದರೆ ತ್ರಿವೇಣಿಯವರಿಗೆ ಮಾಲಕ್ಷ್ಮಕ್ಕನ ಹಾಗೆ ಶಾವಿಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲ.

ಮಾಲಕ್ಷ್ಮಕ್ಕೆ ಐವತ್ತುಮೂರು ವರ್ಷದ ಮುತ್ಯೆದೆ. ಅವಳ ಮಗ ಶೀನಣ್ಣ ನಮ್ಮೂರಿನಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ. ವೆಂಕಪ್ಪ, ಮಾಲಕ್ಷ್ಮಕ್ಕೆ ಇರುವುದು ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಲ್ಲಿ. ನವರಾತ್ರಿಗೆ ಶಾವಿಗೆ ಮಾಡಲು ಮಾಲಕ್ಷ್ಮಕ್ಕೆ, ಗಂಡನೊಡನೆ ಕಂಪಳಸಮೇತ ನಮ್ಮೂರಿಗೆ ಬಂದಳು. ಅವಳು ಶಾವಿಗೆ ಮಾಡಿದ್ದು ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ. ಆ ಶಾವಿಗೆಯ ವೈಖರಿ ವರ್ಣಿಸುವ ಮೊದಲು ಅವಳು ಖಾರದ ಸಂಡಿಗೆ ಮಾಡಿದ ವಿಷಯ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ ತಿಳಿಸಲೇಬೇಕು.

ಈಗೈ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಕೆಳಗೆ ದುರ್ಗದಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ವೆಂಕಪ್ಪನಿಗೆ ಒಂದು ಬೂದುಗುಂಬಳಕಾಯಿ ದಾನಕೊಟ್ಟರು. (ಅಂದಹಾಗೆ ವೆಂಕಪ್ಪ ಊರ ಪುರೋಹಿತ). ಮಾಲಕ್ಷ್ಮಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಮಗನಿಗೆ ಹೇಳಿಕಳಿಸಿ ನಮ್ಮೂರಿನಿಂದ ನಾಲ್ಕುಸೇರು ಭತ್ತ ತರಿಸಿಕೊಂಡಳು. ಪಕ್ಕದ ಮನೆ ಹಿತ್ತಲಿನಲ್ಲಿ ಕೊತ್ತಂಬರಿಸೊಪ್ಪು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಬಂದಳು. ಸೆಟ್ಟರ ಅಂಗಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಇಂಗುಕೊಂಡು, ಜೀರಿಗೆ ಬೇಡಿಸಡೆದಳು. ಮತ್ತೆ ನಮ್ಮೂರಿಗೆ ಹೇಳಿಕಳಿಸಿ ಮೊಸರು ತರಿಸಿಕೊಂಡಳು. ಅರಳುಹುರಿದಳು. ಹುಳಿಮಜ್ಜಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನೆನೆಹಾಕಿದಳು. ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯವರ ಹಿತ್ತಲಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸೇರಿನಷ್ಟು ಹಸಿ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಬಂದಳು. ಈಳಿಗೆಮಣೆ ಇಸು ಕೊಂಡು ಬಂದು ಗಂಡನಿಂದ ಕುಂಬಳಕಾಯಿ ಒಡೆಸಿದಳು. ಗಂಡನಿಗೆ ಊಟಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ, ಕುಂಬಳಕಾಯಿ ತಿರುಳನ್ನು ಹೆಸರುಕಾಳು ಗಾತ್ರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಕುಳಿತಳು.

ಅದೆಲ್ಲಾ ಮುಗಿಸುವ ವೇಳೆಗೆ ಸಂಜೆ ರಾತ್ರಿ ಒಂಬತ್ತು ಗಂಟೆ! ಮಾಲಕ್ಷ್ಮಕ್ಕೆ ಹಾಗೇ! ಹುಲ್ಲೂರು ಹತ್ತುಗಂಟೆ ಎಂದರೆ ರಾತ್ರಿಯದು ಎಂದೇ ಅರ್ಥ. ಅವಳ

ಮಗ ಶೀನಣ್ಣ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ನಮ್ಮೂರಿನ ಶಿವನಿಗೆ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವುದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮೂರು ಗಂಟೆಗೆ ಇರಲಿ. 'ರಾತ್ರಿಗೆ ಊಟವೇ ಇಲ್ಲ' ಎಂದು ಮಾಲಕ್ಷ್ಮಕ್ಕ ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಂಡಾಗ ವೆಂಕಪ್ಪ ರಾತ್ರಿಯ ಊಟಕ್ಕೆ ಬಂದುಕುಳಿತ. ಆಗ ಪಾತ್ರೆ ತೊಳೆದು ಅನ್ನ ಮಾಡಿ, 'ನಾಳೆ ನಾನು ಸಂಡಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಈಗ ಸಾರಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಒಗ್ಗರಣೆ ಅನ್ನ ಹಾಕಿ ಗಂಡನ ಊಟ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಪಾತ್ರೆ ತೊಳೆದು, ರಾತ್ರಿಯ ಫಲಾಹಾರ ಎಂದು ಅವಲಕ್ಕೆ ಒಗ್ಗರಣೆಗೆ ಹಾಕಿ ಅದನ್ನು ತಿಂದು, ಕಾಫಿಮಾಡಿ ಕುಡಿದು ಮಾಲಕ್ಷ್ಮಕ್ಕ ಮಲಗಿದಾಗ ಚರ್ಚಿನ ಗಂಟೆ ಎರಡು ಬಾರಿಸಿತ್ತು.

ಬೆಳಗ್ಗೆ ಎದ್ದು ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ, ಕೊತ್ತುಂಬರಿ, ಇಂಗು, ಜೀರಿಗೆಗಳನ್ನು ರುಬ್ಬಿ, ಹರಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಎರಡು ಸುತ್ತು ಗುಂಡಾಡಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಕುಂಬಳದ ತಿರುಳಿನೊಂದಿಗೆ ಹುಳಿಮಜ್ಜೆಗೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಸಿ, ಮನೆ ಮಾಳಿಗೆಗೆ ಗಂಡನಿಂದ ಏಣಿ ಹಾಕಿಸಿ ಹತ್ತುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಕರೀ ಮೋಡಗಳು ಕಾಣಿಸಿ ಕೊಂಡವು. ಮಾಲಕ್ಷ್ಮಕ್ಕ ದುರ್ಗದ ಅಭಿಮಾನದೇವತೆ ಉಚ್ಚಂಗಮ್ಮನಿಗೆ ಹರಕೆ ಹೊತ್ತಳು. "ನಮ್ಮವ್ವ, ಮಹತಾಯೀ ನಿನ್ನ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಇನ್ನು ನಾಲ್ಕುದಿವಸ ಮಳೆ ಬರದಿದ್ದರೆ ನಿನ್ನ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಕುಂಕುಮಾರ್ಚನೆ ಮಾಡಿಸಿ, ಒಂದುವಾರ ತುಪ್ಪದ ದೀಪ ಹೊತ್ತಿಸುತ್ತೇನೆ."

ಶ್ರೀ ಉಚ್ಚಂಗಮ್ಮ ದೇವತೆಯ ಆಫೀಸಿಗೆ ಆ ದಿನ ಸಾವಿರಾರು ಅರ್ಜಿ ಬಂದಿದ್ದವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ 'ಮಹತಾಯೀ ಕೂಡಲೇ ಮಳೆ ಬರಿಸು' ಎಂದೇ ಶೇ|| ೯೯ ಅಹವಾಲುಗಳ ಸಾರಾಂಶ. ಆದರೆ ಉಚ್ಚಂಗಮ್ಮ ಯೋಚಿಸಿದಳು 'ಮಳೆ ಬರದಿದ್ದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ಮಾಲಕ್ಷ್ಮಕ್ಕನ ಖಾರದ ಸಂಡಿಗೆ ಕೆಡಿಸಬಾರದು' ಎಂದು. ಮಳೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಮಾಲಕ್ಷ್ಮಕ್ಕನ ಖಾರದ ಸಂಡಿಗೆ ರುಚಿ ರುಚಿಯಾಗಿ ಮಹಾ ಭಾರತದಂತೆ ನವರಸಯುಕ್ತವಾಗಿ ಒಣಗಿತು.

ಮೊನ್ನೆ ಮಾಲಕ್ಷ್ಮಕ್ಕ ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಿಂದ ನಮ್ಮೂರಿಗೆ ಬಂದಳು. ಬಂದವಳು ನೆಟ್ಟಗೆ ಮಗನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬಂದು "ಜಯ್ಯಾ, ಜಯ್ಯಾ" ಎಂದು ನಮ್ಮಕ್ಕನನ್ನು ಕೂಗಿದಳು. "ಇಲ್ಲೋಡೇ, ಈ ಖಾರದ ಸಂಡಿಗೆ ಗಂಟು ತೆಗೆದಿಟ್ಟುಕೋ. ನನ್ನ ಸೊಸೆಗೆ ಹೇಳಬೇಡ" ಎಂದಳು.

"ಬಾ ಮಾಲಕ್ಷ್ಮಕ್ಕ ಕುಂಕುಮ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೋಗು" ಎಂದಳು ನಮ್ಮಕ್ಕ. ಮಾಲಕ್ಷ್ಮಕ್ಕ ಒಳಗೆ ಬಂದಳು. ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿ "ಯಾವಾಗ ಬಂದೋ, ಏನು ನನ್ನಾಳೆ ಕತೆಗಿತೇ ಬರೀತೀಯೋ?" ಎಂದಳು. ನನ್ನ ಕತೆಗಳನ್ನು ಯಾರು ಮೆಚ್ಚದಿದ್ದರೂ ಮಾಲಕ್ಷ್ಮಕ್ಕ ಮೆಚ್ಚುತ್ತಾಳೆ. ಹಾಗೆಯೇ ನನ್ನಮೇಲೆ ಸಿಟ್ಟು ಅವಳಿಗಿದೆ. ನಾನು ಸುಮ್ಮನಿದ್ದೆ.

ಕುಂಕುಮ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡ ಮಾಲಕ್ಷ್ಮಕ್ಕ ನಡುಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮೊರವನ್ನು ನೋಡಿ “ಎನೇ ಅದೂ, ಶಾವಿಗೆ ರವೆಯೋ ಏನು?” ಎಂದಳು. “ಹೂಂ ಒಂದಷ್ಟೇರು ತರಿಸಿದ್ದೆ.....” ಎಂದು ನಮ್ಮಕ್ಕ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೇ “ನನಗೊಂದು ಪಾವಿನಿಷ್ಟು ಕೊಡ್ತಿಯಾ? ನಾಳೆ ಶಾವಿಗೆ ಮಾಡೋಣ ಅಂತ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಂದುಕೊಂಡೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ, ತಾನಾಗಿ ರವೆ ಸಿಕ್ಕಹಾಗಾಯಿತು.” ಎಂದಳು ಮಾಲಕ್ಷ್ಮಕ್ಕ.

ಮರುದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಯೆ ಗಂಟೆ ಸುಮಾರಿಗೆ ಮಾಲಕ್ಷ್ಮಕ್ಕನ ಸ್ನಾನ ಆಯಿತು ಎಂಬ ಸುದ್ದಿ ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ತಲುಪಿತು. ಸರಿ; ನಮ್ಮ ಮನೆ ನಡುಮನೆ ಕಸಗುಡಿಸಿ, ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬೇರೆಕಡೆಗೆ ಮಡಿಸಿಟ್ಟು ಅಣೆಮಾಡಿದರು ಹತ್ತು ಗಂಟೆಗೆ ತೊಳೆದ ಒಂದು ಕಲ್ಲಡಿಗೆ, ಒಂದುವರೆಪಾವಕ್ಕೆ ತಪ್ಪಲೆ, ಟೆಫಿನ್ ಕ್ಯಾರಿಯರಿನಲ್ಲಿ ಮೊಸರು ಇವಿಷ್ಟನ್ನು ಮಾಲಕ್ಷ್ಮಕ್ಕನ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳು ತಂದಿಟ್ಟರು. “ನಮ್ಮಜ್ಜ ಹೇಳಿತು. ನಿಮ್ಮ ಬಚ್ಚಲುಮನೆ ಸಾರಿಸಿ, ಇದ್ದಿಲೊಲೆ ತೊಳೆದಿಡಬೇಕಂತೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಹನ್ನೊಂದು ಗಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಲಕ್ಷ್ಮಕ್ಕನ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳು ನಾಲ್ಕು ಬಾಳೆಯದೆಲೆ, ಎರಡು ಶಾವಿಗೆ ಕೋಲು ತಂದಿಟ್ಟರು. ಹನ್ನೊಂದುವರೆ ಗಂಟೆಗೆ ಮಾಲಕ್ಷ್ಮಕ್ಕನೇ ಬಂದಳು. ಇದ್ದಿಲೊಲೆ ಹೊತ್ತಿಸಿ, ಸಕ್ಕದ ಮನೆ ಸೀತಕ್ಕನ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಪಾವು ಅಕ್ಕಿ, ಹುಣಿಸೆ ಹಣ್ಣು ತಂದಳು. ಅನ್ನಕ್ಕಿಟ್ಟು ಹುಣಿಸೆ ಹಣ್ಣು ನೆನೆಯಿಟ್ಟಳು. ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದುಂಡೆ ಬೆಲ್ಲ ಒಂದು ಹಿಡಿ ಒಣ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ಕಡ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಳು. ಸೀರೆ ಸೆರಗಿನ ತುದಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದ ಜೀರಿಗೆ ತೆಗೆದಳು. ಇದಿರು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಟ್ಟಲು ಸೇಂಗಾ ಎಣ್ಣೆ ತಂದಳು. ಅನ್ನ ಆದಮೇಲೆ ಇಳಿಸಿ ಬೆಲ್ಲಗೊಜ್ಜುಮಾಡಿ ಒಗ್ಗರಣೆ ಕೊಟ್ಟಳು. “ಅಡಿಗೆ ಆಯ್ತು ಜಯ್ಯು, ನನ್ನ ಸಂಡಿಗೆ ಕೊಡು” ಎಂದಳು. ಗರಿಗರಿಯಾಗಿ ಖಾರದ ಸಂಡಿಗೆ ಕರಿದು. “ಅನ್ನ ಆಯ್ತು, ಬೆಲಗೊಜ್ಜು ಆಯ್ತು, ಒಂದಿಷ್ಟು ಒಗ್ಗರಣೆ ಇದು, ಕಾಯಿತುರಿ?” ಎಂದು ಸ್ವಗತ ನಡೆಸಿದಳು. ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಒಂದು ಕಾಯಿ ತಂದು ಒಡೆದು ತುರಿದಳು. ಅದನ್ನು ಒಗ್ಗರಣೆ ಜೊತೆಗಿಟ್ಟಳು. ಉಳಿದ ಕಾಯಿ ತುರಿಯನ್ನೂ, ಉಳಿದ ಮೆಣಸಿನ ಕಾಯನ್ನೂ, ಹುರಿದು ಚಟ್ಟಿ ರುಬ್ಬಿದಳು. ಅನ್ನದ ತಪ್ಪಲೆ ಮೇಲೆ ಬೆಲಗೊಜ್ಜಿನ ಕಲ್ಲಡಿಗೆ; ಅಡರಮೇಲೆ ಸಂಡಿಗೆ ತಟ್ಟೆ, ಒಗ್ಗರಣೆ ಕಾಯ್ತುರಿ ತಟ್ಟೆ ಇಟ್ಟು, ಬಾಳೆಯೆಲೆ ಮುಚ್ಚಿ, ಚಟ್ಟಿಯಿದ್ದ ತಟ್ಟೆಯನ್ನು ಅದರ ಮೇಲೆ ಹೇರಿದಳು. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನು ಬಚ್ಚಲಮನೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಒಳಕ್ಕೆ ಅಡಿಗೆ ಮನೆಗೆ ಬಂದಳು. ಶಾವಿಗೆ ರವೆಕಲಸಿಟ್ಟಳು.

“ಜಯ್ಯಾ ಒಂದು ಬಟ್ಟಲು ತುಪ್ಪ ಕಡ ಕೊಡ್ತಿಯಾ?” ಎಂದಳು. ನಮ್ಮಕ್ಕ ‘ಇಲ್ಲ’ ಎಂದಳು. ‘ಶಾನುಭೋಗರ ಸೀತಕ್ಕನನ್ನಾದರೂ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಾಟಿಗೆ ಬೇಕು, ಮರ್ದೇಬಿಟ್ಟೆ’ ಎಂದುಕೊಂಡಳು.

ನಮ್ಮ ಹಿತ್ತಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತರೆ ಒಂದು ಅರ್ಧ ಫರ್ಲಾಂಗಿನಲ್ಲಿರುವ ಶಾನು ಭೋಗರ ಮನೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಹಿತ್ತಲಿಗೆ ಕಾಣುವ ಭಾಗವನ್ನು ಶಾನು ಭೋಗರು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಮಾಲಕ್ಷ್ಮಕ್ಕೆ “ಕಂಜಂಕ್ಷನ್ನೂ, ಕಂಜಂಕ್ಷನ್ನೂ” ಎಂದುಕೂಗಿದಳು. ಅಡಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ನನ್ನಾಕೆ ಓಡಿಬಂದು ‘ರೀ, ರೀ ಮಾಲಕ್ಷ್ಮಕ್ಕೆ ಗ್ರಾಮರ್ ಓದ್ತಾ ಇದಾಳಲ್ಲೀ’ ಎಂದಳು. ನಾನು ಗಾಬರಿಯಾಗಿ ಹಿತ್ತಲಿಗೆ ಹೋದೆ. ಮಾಲಕ್ಷ್ಮಕ್ಕೆ “ಕಂಜಂಕ್ಷನ್ನೂ.....” ಎಂದು ಮತ್ತೆ ಕೂಗಿದಳು.

“ಇದೇನು ಮಾಲಕ್ಷ್ಮಕ್ಕೆ ಕಂಜಂಕ್ಷನ್ನು?” ಎಂದೆ.

“ನೀನ್ನೋಗೊ, ಏನಾದ್ರೆ ನಿನಗೇನು? ನನ್ನದ್ದಿ ಬರ್ಬೇಡ” ಎಂದಳು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಶಾನುಭೋಗರ ಔಟ್ ಹೌಸಿನಿಂದ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳೊಬ್ಬಳು ತಲೆ ಹಾಕಿದಳು. ನನ್ನಾಕೆ ನಗಲಾರಂಭಿಸಿದಳು. “ಏನೇ ಆದೂ?” ಎಂದೆ.

“ಅವ್ರೇ ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದಿದಾರಲ್ಲಾ ಈ ಊರಿಗೆ, ಕಂಜಾಕ್ಷಮ್ಮ!” ಮಾಲಕ್ಷ್ಮಕ್ಕನಿಗೆ ಹೊಸಬರೇನು? ಹಳಬರೇನು? ಅವಳ ಮಗ ಊರಿನ ಪುರೋಹಿತನಲ್ಲವೇ?

“ಕಂಜಂಕ್ಷನ್ನೂ, ನಮ್ಮ ಸೀತಕ್ಕನ್ನ ಕೇಳಿ ಒಂದು ಬಟ್ಟಲು ತುಪ್ಪ ಕಳಿಸಿ ಕೊಡು” ಎಂದಳು. ಅದು ಬರುವ ಎಷಯದಲ್ಲಿ ಅವಳಿಗೆ ಸಂಶಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಕಂಜಾಕ್ಷಮ್ಮನವರು ಜೀವಮಾನದಲ್ಲೇ ಇಂಥ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಕಂಡಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಕಂಡಿದ್ದರೋ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೋ ಮಾಲಕ್ಷ್ಮಕ್ಕನಿಗೆ ತುಪ್ಪ ಬಂದು ಸೇರಿತು ಸರಿ!

ಮಾಲಕ್ಷ್ಮಕ್ಕೆ ಒಳಗೆ ಬಂದು ಕಣಕವನ್ನು ಕುಟ್ಟಿ, ಉಳ್ಳಿ ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟಳು. ಒಂದು ಚಮಚ ಅಕ್ಕಿ ಹಿಟ್ಟು, (ಕಡ ತೆಗೆದುಕೊಂಡದ್ದು); ತುಪ್ಪ ಎರಡನ್ನೂ ತೇದು ಸಾಟಿ ಮಾಡಿ, ಅದನ್ನು ಉಳ್ಳಿಗೆ ಹಚ್ಚಿ, ಶಾವಿಗೆ ತೆಗೆಯಲಾರಂಭಿಸಿದಳು. “ಎಷ್ಟು ಗಂಟೆಯಾಯಿತೇ ಜಯ್ಯಾ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು. ನಮ್ಮಕ್ಕೆ “ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆ” ಎಂದಳು. ನನ್ನಾಕೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ತಿಂಡಿ ಮಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದ್ದಳು.

‘ಉದ್ದಾಳಿಕನ ಕಥೆ’ ‘ಚಂದ್ರಹಾಸನ ಬಾಲ್ಯ’ ಮೊದಲಾದ ಸಂಗತಿಯ ಹಾಡು ಹೇಳುತ್ತಾ ಮಾಲಕ್ಷ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾವಿಗೆ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿದಳು. ಅಪರದಿಗ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯ ಮುಳುಗಿದ.

ಅತ್ತ ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚಂಗಮ್ಮನ ಅಫೀಸಿಗೆ, ಉಚ್ಚಂಗಮ್ಮನ ತಮ್ಮ ಮಹಾವಿಷ್ಣು ಬಂದ. “ನೋಡೋ ನಾರಾಯಣ, ಜೋಯ್ಸರ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ಹರಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡದ್ದರಿಂದ, ನಾನು ಮಳೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದೆ. ಅವಳ ಸಂಡಿಗೆ ಒಣಗಿತು ಹರಕೆ ತೀರಸಲೇ ಬೇಡವೇ? ಹದಿನೈದು ದಿನ ಆಯಿತು” ಎಂದು ಉಚ್ಚಂಗಮ್ಮ ಕೇಳಿದಳು. “ಅಕ್ಕಾ, ನಿನ್ನ ಭಕ್ತಳ ಮಾತು ಕೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಬರಬರುವ ಹಾಗಾಯಿತು.

ರೈತರೆಲ್ಲಾ ತೇಲುಗುಡ್ಡಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ' ಎಂದ ನಾರಾಯಣ. "ನನ್ನ ಹರಕೆ?" ಎಂದಳು ಉಚ್ಚಂಗಮ್ಮ. "ಇರಲಿಕ್ಕಾ ಇನ್ನು ಏದು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಸೇಡು ತೀರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನೆ" ಎಂದ ತಮ್ಮ.

ಹೀಗಾಗಿ ಶ್ರೀ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವಿನ ಪಾದಧೂಳಿ ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತು. ಯಾವ ಮಾಯದಿಂದಲೋ ಏನೋ, ಒಂದು ನಾಯಿ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೆ ಹೊರಬಾಗಿಲಿಂದ ನುಗ್ಗಿ ಬಚ್ಚಲು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ, ಸಂಡಿಗೆ ಬೆಲಗೊಜ್ಜು ಕೆಡವಿ, ಅನ್ನ ತಿಂದು ಮೊಸರು ಕುಡಿದು ಬಂದ ದಾರಿಯಲ್ಲೇ ಬಿಜಗೈದಿತು. ಏಕಾಗ್ರಚಿತ್ತಳಾಗಿ ಶಾವಿಗೆ ತೆಗಯುತ್ತಿದ್ದ ಮಾಲಕ್ಷ್ಮಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ಯೋಗ: ಕರ್ಮ ಸುಕೌಶಲಂ! ಅಲ್ಲವೇ. ಶಾವಿಗೆ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿದ ಮಾಲಕ್ಷ್ಮಕ್ಕೆ ಊಟಕ್ಕೆಂದು ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದಾಗ ಅವಳ ಮೇರುಕೃತಿ ಖಾರದ ಸಂಡಿಗೆ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಬೆಲಗೊಜ್ಜು ನೆಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ. ಅನ್ನ ಗಾಯಬ್!

ಗುಂಡಪ್ಪ ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಬಂದ. "ಲೇ ಸೇತು, ಏನು ಎಚ್ಚರಾನೋ ನಿಮ್ಮದು. ಹಾಡೋ ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ನಾಯಿ ಮನೆಗೆ ನುಗ್ಗುತ್ತಲ್ಲ!" ಎಂದ. ಒಳಗೆ ಮಾಲಕ್ಷ್ಮಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಪಾವು ಅಕ್ಕಿ ಕಡೆ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಹೆಂಡತಿಯ ಕೆಲಸ ಹೇಗೆ ನಡೆದಿದೆಯೆಂದು ನೋಡಲು ವೆಂಕಪ್ಪ ಬಂದ.

"ಅಲೇಲೇ ಮಾಲಕ್ಷ್ಮೀ ಆಗಲೇ ಶಾವಿಗೆ ಆಗಿಬಿಡ್ತೇ" ಎಂದ. "ಇದೇನೇ ಈಗ ಅನ್ನ ಕೈದಿ?" ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ.

"ಮಾಲಕ್ಷ್ಮಕ್ಕೆ, ರಾತ್ರಿ ಎಂಟು ಗಂಟೆ ಆಯಿತು. ಬೆಳಗಿನಿಂದ ಏನಾದರೂ ತಿಂದಿದ್ದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ. ಒಂದಿಷ್ಟು ಅರಳಿಟ್ಟು ತಿಂದು ಆಮೇಲೆ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡು" ಎಂದು ನಮ್ಮಕ್ಕೆ ಅರಳಿಟ್ಟು ಕಲಸಿಕೊಟ್ಟಳು.

"ಲೇ ಈಕೆ, ಇವೊತ್ತು ರಾತ್ರಿ ಏನು ಊಟ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ" ಎಂದು ನಾನು ನನ್ನಾಕೆಯಮೇಲೆ ಜೋರು ಮಾಡಿದೆ.

ನಾನು ಊಟ ಮಾಡಿ ಮಲಗಿದಾಗ, ಮಾಲಕ್ಷ್ಮಕ್ಕನ ಅನ್ನ ಕುಡಿ ಹತ್ತಿತು. ಬೆಳಗಿನ ಜಾವ ಮೂರುವರೆ ಗಂಟೆಗೆ ಎಚ್ಚರವಾದಾಗ ಮಾಲಕ್ಷ್ಮಕ್ಕೆ "ಜಯ್ಯಾ ಹೋಗಿ ಬರ್ತೀನಿ" ಎಂದದ್ದು ಕೇಳಿಸಿತು. ಮಾಲಕ್ಷ್ಮಕ್ಕನ ಊಟವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವ ಗೋಜಿಗೆ ನನ್ನಂಥ ನರಮನುಷ್ಯರು ಹೋಗದಿರುವುದೇ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ನನಗೂ ಸಹ ಈಗೀಗ 'ಕೊರವಂಜಿ' ಓದಿದಾಗ ನಗು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ನಗಬೇಕೆನ್ನಿಸಿದರೆ ಮಾಲಕ್ಷ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾವಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಕತಿ ನೆನೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅ. ರಾ. ಸೇ.

(ಚೈನಾ ಬ್ರಾಂಡ್)

ಸ್ವರ್ಗದೊಳಗೀ ಸ್ನೇಹ ದೊರೆವುದೇನು?
ಬೆನ್ನೊಳಿರಿಯುವ ಗಾಡ ಸ್ನೇಹ ವೈಭವವು?
ಇಲ್ಲದಿರೆ ಎಮಗಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸೀಟರಲಿ
ಸಾಕು ಸಹಜೀವನದ ಠಕ್ಕು ಬಾಳುವೆಯು!

ನಿತ್ಯ ಘೋಷಣೆಗಳಲಿ ಪತ್ರಿಕಾ ಗೋಷ್ಠಿಯಲಿ
ಪಂಚಶೀಲದ ಮೂಲ ಮಂತ್ರವೇ ಮಂತ್ರ
ಟೀಬೆಟ್ಟ ತುಳಿವಾಗ ನಮ್ಮ ಗಡಿ ಮುರಿವಾಗ
ಆ ಮಂತ್ರ ಬಿಡದಿರುವುದೇ ಒಂದು ತಂತ್ರ.

ಜಗದ ನಾಡುಗಳೆಲ್ಲ ಎಮಗಾಗಿ ಇಹವು
ಎಮ್ಮೊಳಗೆ ಸೇರಿ ಬಹು ಸುಖದಿ ಬಾಳುವುವು
ಎಂಬ ಕನಸಿನ ಸರದಿ ಅನುದಿನವು ಮೀಯುತ್ತಿ
ಭ್ರಮೆಗೊಂಡ ಚೇಣವಗೊ ಬಾಚಿ ತಬ್ಬಿತಿದೆ

“ಪಂಚಶೀಲವೆ ಸತ್ಯ ಸಹಜೀವನವೆ ಸ್ವರ್ಗ
ಅವುಗಳೇ ನಮ್ಮಗಳ ಸರ್ವಸ್ವವು
ಅವುಗಳೇ ನಮ್ಮಗಳ ಸಂಬಂಧದಾಧಾರ
ಅವುಗಳೇ ನಮ್ಮಗಳ ಮೂಲ ಬಲವು”

ಎಲ್ಲ ಸರಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಒಂದರ್ಥವಾದಲ್ಲಿ
ಚೌಕಟ್ಟುವರ್ಧ ಬೇರಿಲ್ಲದಿರುವಲ್ಲಿ
ಇಲ್ಲದಿರೆ ಪಂಚ ಶೀಲದ ‘ಶೀಲ’—‘ಶೂಲ
ಸಹಜೀವನದ ‘ಸಹ’ವು ‘ಸ್ವಾಹಾ’

—ರಾಮಿ

ಜಾಹೀರೋ ಸಂಬಿ !

“ನಟ ಅಶೋಕ ಕುಮಾರನು ಈಗ ಮುದುಕಿಯಾಗಿರುವ ಲೀಲಾ ಚಟ್ಟೀಸ ಕೊಂದಿಗೆ ನಟಿಸುತ್ತಿದ್ದವನು. ಆ ಚಿರತರುಣ ಅವಳ ಬೇಬಿಗೆ ಬೇಬಿಯಾದವ ಕೊಡನೆಯೂ ನಟಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಅವನ ಚಿರಯೌವನದ ಗುಟ್ಟೇನು? ಹೌದು ಅವನು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಕೋವಲ್ಪೀನು ಸೇವಿಸುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ.”

ಇದನ್ನು ನಂಬಿ ಸಾವಿರಾರು ತಾರಾಪ್ರಿಯರು (Fans) ಸದರಿ ಮಾಲಿನ ವರ್ತನೆಗಿರಾಕಿಗಳಾದರು. ಆದರೆ ಮೂರನೆಯ ವರ್ಷ, “ಅಶೋಕ ಕುಮಾರನು ತನ್ನ ಸಂತತ ಯೌವನ ಕಾಪಾಡಲು ರಾಗಿಮಾಲ್ವನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತಾನೆ”— ಈ “ಅಧಿಕಾರಿಯುತ ಹೇಳಿಕೆಯಿಂದ ಹೊಟಲುಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ರಾಗಿಮಾಲ್ವಿಗೆ ಗಿರಾಕಿ ಹೆಚ್ಚಿತು. ೧೯೩೯—೪೦ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಮುಂಚೆ ರಾಗಿಮಾಲ್ವೆಂಬ ಪಾನಕ ಪುಡಿಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆಗಿನಿಂದ ಆರು ತಿಂಗಳು ಕಾಫಿಬೀಜದ ಧಾರಣೆ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಇಳಿಯಿತು. ಆಗ ದಿಲೀಪಕುಮಾರನು ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿಗೆ ಧಾವಿಸಿ ತಾನು ಸದಾ ಕಾಫಿ ಯನ್ನೇ ಕುಡಿಯುವುದಾಗಿ ಪಣತೊಟ್ಟನು. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾಫಿಗೆ ಚೇತರಗೊಳ್ಳುವ ಕಾಲ ಬಂದಿತು.

ಅದೇ ೧೯೩೯—೪೦ರ ಕೊನೆಯಹೊತ್ತಿಗೆ ಅಂದರೆ, ೧೯೪೦—೪೧ನೇ ಸಾಲು ಇಣುಕಿನೋಡುವ ಸಮಯ—ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಿಗಡಾಯಿಸಿತು. ಅಂತಹ ಯುದ್ಧಕಾಲ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೂ ರಾಗಿ ಧಾರಣೆ ಇಳಿಯಿತು. ಅಶೋಕ ಕುಮಾರನು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆಯೇ, “ನನ್ನ ಸತತಾರೋಗ್ಯ ಚಿರ ಯೌವನಗಳಿಗೆ,” ತಾನೂ ತನ್ನ ಸಂಸಾರವೂ ಎಗ್ಗರಿಕ್ಸ್ ಸೇವಿಸುತ್ತಿರುವುದಾಗಿಯೂ ಅದು ಬಲವರ್ಧಕವೆಂದೂ ನಂಬಿದನು.

ಆ ವರ್ಷವೇ ಕೋವಲ್ಪೀನ್ ವಿಪರೀತ ಅಗ್ಗವಾಗಿ ರಾಗಿಮಾಲ್ವಿನ ಮೂಡಿ ಗಳನ್ನು ದೈರಿಫಾರಮ್‌ನವರು ಕೊಂಡು ಹಸುಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿದರು !

ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಸಂಗತಿ ನಡೆಯಿತು. ೧೯೩೮....೩೯ ರಿಂದ ಹೆಸರಾಂತ ನಟ ಅಶೋಕನು ತಲೆಗೆ “ಡಾಜ್‌ಲೀನ್” ಎಣ್ಣೆಯನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿ ಸುತ್ತಿದ್ದ. ಇದು ಜಗತ್ತಿಗೇ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಅಂಶ. ಈ ಡಾಜ್‌ಲೀನ್ ಎಣ್ಣೆ ಅವನ ತಲೆ ಗೂದಲನ್ನು ಸಮುದ್ರದ ಅಲೆಗಳ ಹಾಗೆ ಗುಂಗುರಾಗಿ ಮಾಡಿತ್ತು. ಆ ಸಾಲು ಮುಗಿದೇ ಇಲ್ಲ. ಅಷ್ಟರೊಳಗೇ ೧೯೩೯ರ ಏಪ್ರಿಲ್ ಒಂದನೇ ತಾರೀಖು, ಅವನು

ತನ್ನ ತಲೆಗೆ ಡ್ರಿಲ್ ಕ್ರಿಮನ್ನು ಹಚ್ಚಿ ಬಾಚತೊಡಗಿದ. ಆಗಲೇ ಅವನ ಕ್ರಾಪಿನ ಅಲೆಗಳು ಓಡುತ್ತಾ ಹಿಂಬದಿಯ ಓಟದಲ್ಲಿದ್ದದ್ದು.

ಹತ್ತಾರು ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಕಟಿಂಗ್‌ಗಳಿಂದ ಪರಿಶೋಧನೆ ನಡೆಸಿದಾಗ ಆ ನಾಲ್ಕೈದ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಅಶೋಕ ಕುಮಾರನು, ವರ್ಷವರ್ಷಕ್ಕೆ ಬದಲಾಯಿಸ ತಕ್ಕ ಮನುಷ್ಯ ಅಂತ ನಿರ್ಧರವಾಯಿತು. ಬದಲಾಯಿಸ ತಕ್ಕ ಮನುಷ್ಯ ಅಂತ ನಿಖರವಾದ ಮೇಲೆ ವರ್ಷವೇನು ಬಂತು? ತಿಂಗಳು ತಿಂಗಳಿಗೂ, ವಾರ ವಾರಕ್ಕೂ, ದಿನ ದಿನಕ್ಕೂ, ಗಂಟೆ ಗಂಟೆಗೂ ಬದಲಾಯಿಸಬಹುದು. ನಟ ನಟನಾಗಿ ಬದಲಾ ವಣೆ ಹೊಂದಿ ವೇಷಾಂತರಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಾಂತರ ಹೊಂದುವುದು ನ್ಯಾಯ. ಅಶೋಕಕುಮಾರನು ಅಶೋಕಕುಮಾರನಾಗಿಯೇ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅದು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಸಿದುಕೊಂಡಂತಾಗಲ್ಲವೆ? ಗಾಳಿ ಬೀಸಿದಂತೆ ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣ ಬದಲಿಸುವ ಗೋಸುಂಬಿಗೂ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಿಗೂ ಇರುವ (ಕವಿ ಸಮಯದ) ಹೋಲಿಕೆ, ಬಣ್ಣ ಬಳಿದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೂ ನಾಟಿಯಾಯಿತು.

ಈ ರಾಜಕಾರಣೀಯ ಬಣ್ಣ ಬದಲಾವಣೆಯಲ್ಲದೆ ರಾಜಕಾರಣೀಯ (ಉದಾ: ಚುನಾವಣೆ) ಪೈಪೋಟಿಯೂ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಇತರ ತಾರ, ತಾರೆಯವರು ಹುರುಡಿನಿಂದ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತ ಬಂದರು. ಉದಾ: ನಟ ರೆಹ್ಮಾನನು ತಾನು ರೆಕ್ಸೋನ ಸಾಬೂನಿನಿಂದ ಖ್ಯಾತಿವೆತ್ತೆನೆಂದು ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರಕಟಿತ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಾಗ, ಕಲ್ಕತ್ತದ ಪಹರಿ ಸನ್ಯಾಲನೂ, ಮದ್ರಾಸಿನ ವೈ. ವಿ. ರಾಯರೂ ತಾವು ಘಮಾಮು ಸೋಪಿನಿಂದ ಮುಖಪ್ರಕ್ಷಾಳನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗೆ ಬಂದುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು.

ನೆಹ್ರೂ-ಲಿಯಾಖತ್, ನೆಹ್ರೂ ಬುಲ್ಗಾನಿನ್, ನೆಹ್ರೂ-ಟೆಟೊ, ನೆಹ್ರೂ ಜೈ ಪ್ರಕಾಶ, ಈ ರೀತಿಯ ಜಂಟಿ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನನುಸರಿಸಿ ಅಶೋಕಕುಮಾರ ಬೊಂಬಾಯಿನಿಂದ “ನಾನು ಚಹಾವನ್ನೇ ಕುಡಿಯುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಆನಂದದಾಯಕ ವಾದುದು” ಎಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟ ದಿನವೇ ಮದ್ರಾಸಿನಿಂದ ತಿವಾಜಿಗಣೇಶನು “ನಾನು ಟೇಯನ್ನೇ ಕುಡಿಯುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಬಹಳ ತಂಸಾದುದು” ಎಂದು ಜಂಟಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರು.

ಈ ನಟರು ಒಂದೊಂದು ಪೇಪರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಟೀ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ದಿಲೀಪನು ಟೈಮ್ಸ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ, “ನವ ಭಾರತ್”ದಲ್ಲಿ, “ಮೈ ಚಹ ಪೀವುಂಗಾ, ಕ್ಯೊಂಚ್‌ಕಿ, ವಹ್ ಹರ್ಷದಾಯಕ್ ಸಾನೀಯ ಹೈಚ್” ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ.

ಪೈಪೋಟಿಯ ಮುಂದಣ ಹೆಜ್ಜೆ-ಜಗಳ. ನರಗಿಗಳು 1947 ರ ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ಉಕ್ಸ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಮುಖ ಬೆಳ್ಳಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವಳು ಮಾರನೇ ತಿಂಗಳು ಅದನ್ನು ನಿರೂಪಾ ರಾಯಳಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಳು, ಹಾಗೂ ಆ ತಿಂಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ

ಘಮಾಮನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿದಳು. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮಿಯು ಮೂರು ತಿಂಗಳು ನರ್ಗಿಸಳಿಂದ ಘಮಾಮನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಅವಳಿಗೆ ರೆಕ್ಸೋನವನ್ನು ಹಿಡಿಸಿದಳು.

ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರಲ್ಲೇ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ವುಂಟಾಯಿತು. ಅಶೋಕನು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆಯೇ (೧೯೫೦) ಡ್ರಿಲ್ ಕ್ರೀಮನ್ನು ತಲೆಗೆ ಹಚ್ಚಿದನು. ಅವನ ತಮ್ಮ ಕಿಶೋರ್ ಕುಮಾರನು ಹುರುಡಿನಿಂದ ಸಿನಿಮಾ ರಂಗಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಅಣ್ಣನ ಡ್ರಿಲ್ ಕ್ರೀಮನ್ನು ತಾನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾರಂಭಿಸಿ ದನು. ಆದರೆ ಬ್ಲೇಡಿನ ಬಗ್ಗೆ ಇಬ್ಬರೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮೇಕನ್ನೇ ಒಪ್ಪಿದರು. ೧೯೫೧ರಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರೂ ತಿರುಪತಿ ಬ್ಲೇಡಿಗೆ ಬಿದ್ದರು.

ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ನಾಗಯ್ಯ, ನಾಗೇಶ್ವರರಾವ್, ಇಬ್ಬರೂ ಎಗರ್ಲಿಕ್ಸ್ ಕುಡಿಯು ತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಎಂಟೆ ರಾಮರಾವು, ಜಗ್ಗಯ್ಯ, ರೇಲಂಗಿ, ಇವರು ಕೋವಲ್ಪಿನಿ ಗಾರಂಭಿಸಿದರು.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಒಂದೊಂದು ಕಂಪನಿ ರೂಲನ್ನು ಬಹಿ“ರಂಗ” ವಾಗವಾಗಿ ಪರದೆಯ ಮುಂದೆಯೇ ಹಿಡಿದು ಹೊಗಳಲಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೂ ತೀವ್ರ ಪ್ರೈವೋಟೆ ಎಳಬಹುದೆಂಬ ಶಂಕೆಯಿದೆ. ಬಣ್ಣದ ಸಿನಿಮಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ತಾವು “ಕೊಂಡ” ಮಾಲನ್ನು ಹೊಗಳಿ ಹಾರೈಸುತ್ತಿರುವುದು ಪ್ರೇಕ್ಷಣೀಯವಾದದ್ದಲ್ಲ!

— ಜಾಹೀರ್ ಜಂಗ್ ಬಹದ್ದೂರ್

ತಾತನ ನಸ್ಯದ ಬುರುಡೆ ಒಡೆದು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣವೆಂದು ಸ್ಥೂಲಿಗೆ ಬಂದರೆ....

ಗೌರಿ ಉಡುಗೊರೆ

ಓ ಹೋ ಹೋ ಹೋ! ಇದೇನಿದು! ಬಡವರ ಮನೆಗೆ ಭಾಗ್ಯದೇವರು ಸಂಸಾರ ಸಮೇತ ಬಂದಹಾಗೆ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟರಲ್ಲಾ” ಎಂದು ರಾಮರಾಯರು ಕುಲಕರ್ಣಿ ದಂಪತಿಗಳನ್ನು, ಹೊರಬಾಗಿಲು ತೆಗೆದು ಮನೆಗೆ ಆದರದಿಂದ ಗುರುವಾರ ಸಂಜೆ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡರು. “ಲೇ! ಕುಲಕರ್ಣಿಯವರು ಬಾಯಿಯವರ ಜತೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಕಣೇ!” ಎಂದು ಕೂಗು ಹಾಕಿದರು.

“ಬಂದೆ ಅಂದ್ರೆ ಒಂದೇ ನಿಮಿಷ,” ಅಂತ ಹೆಂಗೊರಳಲ್ಲಿ, ಹಿತ್ತಲ ಬಾಗಿಲು ಮಾರ್ದನಿ ಕೊಟ್ಟಿತು.

“ಇದೇನು ರಾಯರ ಮನೆಯಾಗೇ, ಇದ್ದೀರ. ರಜಾಾದಿನ ಸಂಜೆ ಮುಂದೆ ಅಡ್ಡಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರೋರು, ಈಕೀನ ಇಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ನಾ ರಾಯರ ಗುಡಿ ತಾವಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣೂ ಅಂತ ಬಂದೆ.” ಎಂದು ಕುಲಕರ್ಣಿಯವರು ಅಂದರು.

“ಗೌರೀ ಹಬ್ಬ ಅಲ್ಲವೇನ್ರೀ ಕುಲಕರ್ಣಿಯವರೇ! ಗಂಡಸಿಗ್ಯಾಕೆ ಗೌರಿ ದುಃಖ ಅಂತ ಅನ್ನೋದು ನ್ಯಾಯವೇ! ಆದರೆ ಗೌರೀನ ಮದುವೆಯಾದ ಗಂಡಸಿಗೆ ಗೌರಿ ದುಃಖ ಬೇಡ ಅಂದ್ರೆ ಹ್ಯಾಗ್ರೀ! ನನ್ನಾಕಿ ಅಂದಳು ಸಂಜೆ ಮುಂದೆ ಎಲ್ಲೂ ಹೋಗಬ್ಯಾಡ್ರೀ! ಸೊಸಿ ಮೊದಲಸರ್ತಿಗೆ ಗೌರಿ ಹಬ್ಬ ಮಾಡ್ತಾಳೆ. ಅರಿಶನ ಕುಂಕುಮಕ್ಕೆ ಬರೋರ ಜತೆ ಬರೋ ಗಂಡಸರನ್ನ ಮಾತಾಡಿಸುಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಇರುಲ್ಲ. ಮಗ ಉತ್ತರದೇಶದಾಗೆ ಚಾಕರಿಗೆ ಹೋದವ ರಜಾ ಸಿಕ್ಕದೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ನೀವೂ ಹೋದರೆ ಹ್ಯಾಗೆ ಅಂತ ಅಂದಳು. ಇಲ್ಲೇ ಉಳಕೊಂಡೀನಿ” ಎಂದು ರಾಮರಾಯರು ಕಾರಣ ತಿಳಿಸಿದರು.

ಬಾಯಿಯವರಂದರು ಆಗ, “ನನ್ನ ಇಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಇವರು ರಾಯರಗುಡಿ ತಾವಕ್ಕೆ ಗುರುವಾರ ಸಂಜೆ ಹೋಗೋದಾದರೂ ಯಾಕೆ ಅಂತ ಕೇಳ್ತೀ ರಾಯರ! ನೀವು ಮನೇಲಿರುಲ್ಲ ಅನ್ನೋ ನಂಬುಕೆಯಿಂದ ನನ್ನ ಕರ್ಕೊಂಡು ಬಂದಾರ್ರೀ ಇವರು, ಎಂದು.

ಕುಲಕರ್ಣಿಯವರ ನಗುಮುಖವು ಕಂಡಿತು.

ರಾಮರಾಯರಿಗೆ “ಅಯ್ಯೋ” ಅನ್ನಿಸಿತು.

ಬಾಯಿಯವರು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ, ಮುಂದೆ ಮಾತಾಡಿದರು.

“ರಾಯರಗುಡಿ ಸಕ್ಕದ ಮನೀಳಗ ನಿಮ್ಮ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ವೈನಿ ಇದ್ದಾಳೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗೋಣಾ ಅಂತ ಬಂದಾರ್ರೀ ನನ್ನ ಇಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿ” ಎಂದು ಚುಚ್ಚಿದರು.

*

*

*

*

ಆ ವೇಳೆಗೆ ರಾಮರಾಯರ ಹೆಂಡತಿ ಹಜಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರು. “ಬಾಯಿಯವರೇ ಅರಿಶನಕುಂಕುಮಕ್ಕೆ ಬಂದಿರಲ್ಲ! ಎಂತಹ ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಿಮ್ಮದು! ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಕೂಡ್ರಲ್ಲ! ನನ್ನ ಸೊಸೆ ಬಂದುಬಿಡ್ತಾಳೆ. ಅವಳ ಗಂಡ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ಅಂತ ಅವಳಿಗೆ ಒಂದು ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಸಂಜೆ ಮುಂಚೆ ಬಂತು, ಓದುತ್ತಾ ಇದ್ದಾಳೆ. ಬಂದು ಅರಿಶನಕುಂಕುಮ, ಬಾಗಿನ ಬೆಂಡೋಲೆ ಕೊಡ್ತಾಳೆ” ಎಂದು ಬಾಯಿತುಂಬ ಮಾತಾಡಿದರು.

ರಾಮರಾಯರಿಗೆ ಒಂದು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ದುಃಖ ಬಂದಿತ್ತು. ಕುಲಕರ್ಣಿ ಪರಿಚಯ ಮೂರು ವರ್ಷದಿಂದ ಜೆನ್ನಾಗಿ ಆಗಿದ್ದರೂಕೂಡ, ರಾಯರಗುಡಿ ಸಕ್ಕದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಖ ಪಡ್ತಾನೆ ಅವ ಅಂತ ಪತ್ತೇನೆ ಆಗಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ! ಹಾಗೆ ತಾನಿರೋದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಅಂತ ದುಃಖ. ಹಿಂದೇನೇ ಇನ್ನೊಂದು ಯೋಚನೆ ಬಾಯಿಯವರ ಬಾಯಿಗೆಬಿದ್ದು ಸರಿಯೋರ ಎದುರಿಗೆ ಅನ್ನಿಸಿ ಆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗ ಬಹುದೇನೋ ಎಂಬ ಕಾತುರದ ಯೋಚನೆ ಇನ್ನೊಂದು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿತ್ತು.

ಎರಡೇ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ರಾಮರಾಯರ ಹೆಂಡತಿ ಗೌರಮ್ಮನವರು ಚಾಪೆ ಹಾಸಿ, ಬಾಯಿಯವರನ್ನು ಕೂಡ್ರಿ ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಕೆ “ನೀವು ಕೂಡ್ರಿ ಮೊದಲಾಗೇ ಎಂದು ಉಪಚಾರ ಹೇಳ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಇಬ್ಬರೂ ನಿಂತೇ ಇದ್ದರು.

ರಾಮರಾಯರು ಗೌರಮ್ಮನನ್ನು ನೋಡಿದರು. ಎರಡು ಕಣ್ಣು ತುಂಬಾ ನೋಡುವ ದೃಶ್ಯ. ಕಳೆದ ಹತ್ತು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಸಾರಿ ಮನೆಬಾಗಿಲನ್ನು ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡಿಸಬೇಕಾದ್ದನ್ನೂ ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡರು.

ದುಃಖ ಕಾತುರದ ಯೋಚನೆ ಹಿಂದೆಯೇ ಬೇಸರವೂ ಬಂದಿತ್ತು. ಅಂದೇ ಬಿಟ್ಟರು “ಬಾಯಿಯವರೇ ಚಾಪೆಮೇಲೆ ನೀವು ಮೊದಲು ಕೂಡ್ರಿ. ನಂತರ ಗೌರಿ ಕೊರುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳೇ ಮೊದಲು ಕೂತರೆ, ಚಾಪೆ ಭರ್ತಿಯಾಗುತ್ತಾಗಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದ ನೀವು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಕೂಡಬೇಕಾಗುತ್ತೆ” ಎಂದು.

“ಅಂತಹ ಚಾಪೆ ಇವರು ತರೋದು ಮನೆಗೆ” ಎಂದರು ಗೌರಮ್ಮ. “ಹಾಸಿಗೆ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಅಂತ ಚಾಪೆ ತಂದೆ, ಹಜಾರ ತುಂಬುಕ್ಕೆ ಅಂತ ತರಲಿಲ್ಲ ನಾನು. ಹೌದು ತಪ್ಪೊಪ್ಪಿದೆ. ಹೀಗೆ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸಾಗುತ್ತೆ ಅಂತ ಚಾಪೆ ತಂದಾಗ ಕನಸು ಕಾಣಲಿಲ್ಲ” ಎಂದರು ರಾಮರಾಯರು.

“ಹೋಟಲ ತಿಂಡಿ ನೀವೇ ತಿಂತೀರೀ. ನನಗೂ ತಂದು ಕೊಡ್ರಿ ನಾಲಿಗೆಗೂ ರುಚಿ, ಮೈಯೂ ಬರುಲ್ಲ ಅಂತ ಇನ್ನಿಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ದಿನಾ ನೀವೇ ತಿಂದು

ಬಂದಿರೇ ಹೊರ್ತು ನನಗೆ ತಂದು ಕೊಡಲೇ ಇಲ್ಲ. ಮನೆ ಊಟ ಉಂಡೆ ಬೊಜ್ಜು ಬೆಳಿತು. ನಿಮ್ಮದೇ ತಪ್ಪು” ಎಂದಳು ಗೌರಮ್ಮನವರು.

ಆ ವೇಳೆಗೆ ಸರಸು ಕಾಗದ ಓದಿ ಮುಗಿಸಿ, ಬಾಗಿಲಿನ ಅರಸಿನ ಕುಂಕುಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಳು. ಬಾಯಿಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದಳು. “ಸರಸೂಬಾಯಿ! ಗಂಡನ ಕಾಗದ ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಾಯ್ತೇ ಏನಾಗಬರದಾನ! ಎಷ್ಟು ಬಾರಿ ಕಾಗದ ಓದಿ. ತುಟೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಾರಿ ತಾಕಿಸಿಕೊಂಡಿ; ಬರೀ ಕಾಗದದಲ್ಲೇ ಮುಗಿಸಿದ್ದಾನೋ ಅಥವಾ ಉಡುಗೊರೆ ಏನಾಗೂ ಕಳಿಸಿದ್ದಾನೋ? ಬನಾರಸ್ ಕಡೀದಿ ಚಂದದ ಸೀರೆ ಬಾರಿ ಕಳಿಸಿರಬೇಕಲ್ಲ? ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ತೋರಿಸು” ಎಂದು ಬಾಯಿಯವರು ಸರಸೂನ ಆದರದಿಂದ ಮಾತನಾಡಿಸಿದರು.

“ನನಗೆ ಕ್ಷೇಮಸಮಾಚಾರದ ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅಮ್ಮನಿಗೆ ಸೀರೆ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಮ್ಮ ತೋರಿಸಲಿಲ್ಲಾ” ಎಂದಳು ಸರಸು.

ರಾಮರಾಯರು ಚಮಕಿತರಾದರು. “ನನಗೆ ಹೇಳಲೇ ಇಲ್ಲವಲ್ಲೇ ನಿನ್ನ ಮಗ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ಸೀರೆ ಕಳಿಸಿದಾನೆ ಅಂತ! ತೊಗೊಂಡು ಬಂದು ತೋರಿಸೇ! ಬಾಯಿಯವರೂ ನೋಡಲಿ. ಕುಲಕರ್ಣಿಗೂ ಕಾಣಲಿ. ಕಳಿಸೋನು ಕಳಿಸ್ತೆ ಅವನ ಹೆಂಡತೀಗೂ ಒಂದು ಕಳಿಸಬಾರದಿತ್ತೇ!” ಎಂದರು.

ಗೌರಮ್ಮನವರು “ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ಸೀರೇನ ಗಂಡ ತಂದು ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೂ ಸಂಪಾದಿಸೋ ಮಗ ಮರೀಲಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ! ಅದೇ ನನ್ನ ಪುಣ್ಯ! ಅದಕ್ಕೇ ಹಿರಿಯರು ಹೇಳೋದು. ಮಗನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಾಯಿ ಸುಖಪಡೋದು ಅಂತ. ಗೌರಿ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ನಂಗೆ ಕಳಿಸಿದ. ದೀಪಾವಳಿಗೆ ಹೆಂಡತೀಗೆ ಕಳಿಸೇ ಕಳಿಸ್ತಾನೆ. ನನ್ನ ಮಗ ಬಲು ಜಾಣ. ಸರಸೂ! ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನನ್ನ ಟ್ರಂಕು ತೆಗೆದು, ಆ ಸೀರೇ ಪ್ಯಾಕೆಟ್ ತೊಗೊಂಡು ಬಾಮ್ಮ.” ಅಂದರು.

ಸರಸು ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋದಳು.

ಗೌರಮ್ಮನವರು ಮಾತು ಮುಂದುವರೆಸಿದರು “ಬಾಯಿಯವರೇ! ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ಮದುವೆ ಸೀರೇನೇ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತ ಅಂತ ಅದನ್ನೇ ಉಟ್ಟು ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದೆ. ನಾಳೆ ದಿನ ಮಗ ಕಳಿಸಿದ್ದನ್ನ ಉಡೋಣ ಅಂತ ಹಾಗೇ ಇಟ್ಟೆ.” ಎಂದರು.

ಸರಸು ಪ್ಯಾಕೆಟ್ ತಂದು ಅತ್ತೆಯ ಕಾಲ ಬಳಿ ಇಟ್ಟಳು. ಸಾವಧಾನವಾಗಿ ಗೌರಮ್ಮನವರು ಪ್ಯಾಕೆಟ್ ಒಡೆದರು. ಜಲ್ಲಿ ಕಾಗದದ ಪದರ ಬಿಚ್ಚಿದರು. ಧಳ ಧಳ ಅಂತಿದ್ದ ಸರಿಗೆ ಬೂಟಾ ಹೂವಿದ್ದ ಬನಾರಸ್ ತೆಳು ಸೀರೆಯನ್ನು ತೆಗೆದರು. ಮುಖವೆಲ್ಲಾ ಹಿಗ್ಗಿನಿಂದ ತುಂಬಿತ್ತು. ಕಣ್ಣುಗಳು ಧಳ ಧಳಿಸುತ್ತಿದ್ದುವು. ಮೈಯೆಲ್ಲಾ ಕಿಲಕಿಲಿ ಅಲುಗಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಉಸಿರು ಹಾಯುತ್ತಿತ್ತು. ಕಿವಿಯಿಂದ ಕಿವಿತನಕ ಬಾಯಿ ಹರಡಿತ್ತು. ಎದುರು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ರಾಮರಾಯರ ಮುಖ ಒಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ಮೂರನೇ ಬೇಸ್ತಿನ ಕಳೆ ಹೊಂದಿತ್ತು, ಬಾಯಿಯವರು ಕುಲಕರ್ಣಿಯವರು ಪರಸ್ಪರ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ನಮಗೂ ಒಬ್ಬ ಗಂಡು

ಮಗ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಅನ್ನೋ ಸೂಚನೆ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಸರಸು ಒಬ್ಬಳೇ ಸಮಾಧಾನ ಚಿತ್ತದಿಂದಿದ್ದಳು. ಎಳಕಿನ ಪ್ರಾಯ ಹೇಗಿದ್ದರೂ ಜೆನ್ನೆ ಅಲ್ಲವೇ?

ಏನೋ ಅನುಮಾನ ಬಂತು ಬಾಯಿಯವರಿಗೆ. “ಗೌರಮ್ಮನೋರೇ! ಸೀರೆ ಬಿಡಿಸಿ ನೋಡಿ! ಆರು ಗಜದ್ದಿದ್ದಹಾಗೆ ಇದೆಯಲ್ಲ” ಎಂದರು.

ಸೀರೆ ಪದರ ಬಿಡಿಸಿ ನೋಡುವಾಗ ಗೌರಮ್ಮನೋರ ಮುಖ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಣ್ಣದಾ ಗುತ್ತಾ ಬಂತು. ಆರೇ ಗಜದ ಸೀರೆ ಅದು. “ಏನೂ ಅರಿಯದ ಗಂಡುಮಗ, ಆರು ಗಜವೇನು, ಒಂಭತ್ತು ಮೊಳವೇನು ಅನ್ನೋದು ತಿಳಿದ ಹುಡುಗ. ಅಮ್ಮನ ಮೇಲಿನ ಆದರಕ್ಕೆ ಸೀರೆ ಕಳಿಸಬೇಕು ಅಂತ ಕಳಿಸಿದ್ದಾನೆ” ಅಂದರು ಗೌರಮ್ಮನವರು.

“ನಿನಗೆ ಒಂದು ಸುತ್ತೂ ಬರುವಲ್ಲೇ! ದಟ್ಟ ಪಂಜೆ ಉಟ್ಟ ಹಾಗೂ ಉಡುಕ್ಕೆ ಆಗುವಲ್ಲೇ” ಅಂದರು ರಾಮರಾಯರು, ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂತೋಷದಿಂದಲೇ.

“ಬಿಡಿ ಗೌರಮ್ಮ! ಮಗ ಕಳಿಸಿದ್ದು ಮುಖ್ಯ! ಉಡುಕ್ಕಾಗದೆ ಇದ್ದರೆ ಏನಂತೆ” ಅಂದರು ಬಾಯಿಯವರು.

“ಮುಪ್ಪಿನ ಮುದುಕಿ, ನನಗ್ಯಾಕೆ ಹೊಸ ಸೀರೆ? ಎಲ್ಲಿಗೆ ತಾನೆ ನಾನು ಹೋಗಬೇಕು? ಸರಸೂಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಅಂತ ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ಸೊಸೆ ಹೊಸ ಸೀರೆ ಉಟ್ಟರೇ ಜಿಂದ ಅಲ್ಲವೇ? ಗಂಡ ಕಳಿಸಿದ ಸೀರೆ ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಜಿಂದ ಅಲ್ಲವೇ” ಎಂದು ಗೌರಮ್ಮನವರು ಹೇಳಿ ಸೀರೇನ ಸರಸೂ ಕೈಲಿಟು ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡಿದರು.

*

*

*

*

ಅರಿಶಿನ ಕುಂಕುಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಾಯಿಯವರು, ಕುಲಕರ್ಣಿಯವರೂ ಹೊರಟರು. ಸರಸು ಅತ್ತೆ ಕೊಟ್ಟ ಸೀರೆ ಉಟ್ಟುಕೊಂಡು ಒಂದೆರಡು ಮನೆಗೆ ಅತ್ತೆ ಜತೇಲಿ ಹೋಗಿ ಅರಿಶಿನ ಕುಂಕುಮ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದಳು. ರಾತ್ರಿ ಊಟ ಆದಮೇಲೆ ತನ್ನ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಲಗುವ ಮೊದಲು, ಗಂಡ ಬರೆದ ಕಾಗದವನ್ನು ತಿರುಗಿ ಓದಿದಳು. ಕಡಯ ವ್ಯಾರಾವನ್ನು ತಿರುಗಿ ತಿರುಗಿ ಓದಿದಳು.

...ಸರಸೂ ನೀನು ಸೂಚನೆ ಇತ್ತ ಹಾಗೇ, ಬನಾರಸಿನ, ಆರು ಗಜದ ನೀಲಿ ಬೂಟಾ ಹೂವಿನ, ತಿಳಿಮಂಜಿನ ಒಡಲಿನ ಸೀರೇನ ಕೊಂಡು ಅಮ್ಮನಿಗೆ ಕಳಿಸಿದ್ದೀನಿ. ಹೇಗೂ ಅವರು ಅದನ್ನು ಉಡುಕ್ಕೆ ಆಗಲ್ಲ. ನಿಂಗೇ ಸಿಗುತ್ತೆ. ನಿನ್ನ ಸಲಹೆಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ಎಂಭತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ನಂಗೂ ಮಿಕ್ಕಿತು. ಬಲು ಜಾಣೆ ನೀನು, ಸರಸೂ.

ಹೀಗೇ ನನ್ನ ಜೀವಮಾನವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೀನೇ ನಡೆಸಿಕೊಡು. ಇತ್ಯಾದಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಬರೆದಿತ್ತು.

ಹಗೂರಾಗಿ ನಕ್ಕು ಯಾರಿಗೂ ಈ ಸುಳಿವು ಯಾವಾಗಲೂ ತಿಳಿಯದೆ ಇರುವಂತೆ ಕಾಗದವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹರಿದುಹಾಕಿ ಸರಸು ಮಲಗಿ ಒಳ್ಳೊಳ್ಳೆ ಕನಸು ಕಂಡಳು.

—ಬಚ್ಚ

ನಾಯಿ ಸಾಕಿಯೂ ನಾವೇ ಬೊಗಳಬೇಕೆ ?

ಕಾರೊಡೆಯರೊಬ್ಬರಿಗೆ ಸ್ವತಃ ಡ್ರೈವ್ ಮಾಡುವವರನ್ನು ಕಂಡರಾಗದು.
“ನಾಯಿ ಸಾಕಿಯೂ ನಾವೇ ಬೊಗಳಬೇಕೇ ?” ಎಂಬ ವಾದ ಅವರದು.

ಆದರೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದೆಲ್ಲ ಹಾಗೇನೇ—‘ನಾಯಿ ಸಾಕಿಯೂ ನಾವೇ ಬೊಗಳುವುದು’

ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸಪ್ಪಗಳೆಲ್ಲ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಶತಮಾನೋತ್ಸವ ಆಚರಿಸಿದರಲ್ಲ—ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನೂರು ‘ಕುಟ್ಟಿವೆಳಕು ಗಳನ್ನು’ ಇರಿಸಿದ್ದರಂತೆ. (ಕುಟ್ಟಿವೆಳಕ್ಕು ಅರಿಯಮಾ ?) ಆ ಕುಟ್ಟಿವೆಳಕ್ಕುಗಳು ಮಾತ್ರ ಎಂಥವಂತೀರಿ! ಅದಕ್ಕೆ ಎಣ್ಣೆಯಿಲ್ಲ. ಬತ್ತಿನಾಸ್ತಿ. ಅದರ ಬದಲಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಸೊಡರಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಬಲ್ಬನ್ನೇ ತಗುಲಿಸಿ ಬೆಳಗಿಸಿದ್ದ ರಂತೆ! ಅಂತೂ ಶತಮಾನೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ನೂರು ಕುಟ್ಟಿವೆಳಕು ಹಚ್ಚಿದ ಶಾಸ್ತ್ರ ನೆರವೇರಿಸಿದ್ದರು. ಬಲ್ಬು ಹಚ್ಚುವುದಾದರೆ ಸೊಡರು ಯಾಕೆ ಬೇಕಿತ್ತೋ! ಅಂತೂ ನಾಯಿ ಸಾಕಿ ತಾವೇ ಬೊಗಳಿದರು ಆ ಮಂದಿ.

ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ಎತ್ತಿನ ಗಾಡಿ ಹತ್ತಿದ ಗಾಂಪನೊಬ್ಬ ಎತ್ತುಗಳಿಗೆ ಭಾರವಾಗು ತ್ತದೆಂದು ತಾನು ತಂದಿದ್ದ ಮೂಟೆಯನ್ನು ತಲೆಯಮೇಲೆ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡೇ ಗಾಡಿಯೊಳಗೆ ಕುಳಿತನಂತೆ. ಅವನೂ ನಾಯಿ ಸಾಕಿ ಬೊಗಳಿದವನೇ.

ಕೆಲವರು ಪೊಲೀಸಿನಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡುವ ರೀತಿ ನೋಡಬೇಕು. ಮೂರು ಲೋಕಕ್ಕೆ ಕೇಳಿಸುವ ಹಾಗೆ ಬೊಬ್ಬಿರಿಯುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥವರು ಮೂರನೆಯ ಮಾಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕೆಳಗಿರುವ ಟೈಪಿಸ್ಟನ್ನು ಪೊಲೀಸಿನಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಕರೆಯಬೇಕೋ. ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತು ಒದರಿದರೂ ಕಟ್ಟಡದ ಮೂಲೆಮೂಲೆಗೂ ಕೇಳಿಸುವಾಗ ಪೊಲೀಸಿನಲ್ಲಿ ಒದರುವುದೆಂದರೆ ಬೊಗಳಲು ಗೊತ್ತಿದ್ದೂ ನಾಯಿ ಸಾಕಿದ ಹಾಗೆ. ಅಂಥವನೊಬ್ಬ ಥಿಲ್ಲಿಗೆ ಟ್ರಂಕ್ ಕಾಲ್ ಮಾಡಿದನಂತೆ. ಸಮಾಚಾರ ಥಿಲ್ಲಿಗೆ ತಲಪಿತು. ಆದರೆ ಕೊನೆಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಕಾಲ್ ಮಾಡುವಾಗ ಲೈನೇ ಇದ್ದಿರಲಿಲ್ಲ ವಂತೆ. ಅಂಥ ಗಂಟಲಿನವರೂ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡ ಟೆಲಿಫೋನ್ ಜನಗಳ ಕಥೆ ಇದು. ಅ ಯಮ ಗಂಟಲುಗಳಿಗೆ ಫೋನ್ ಶುದ್ಧ ದಂಡ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಮದುವೆಯಾದ ಮೇಲೂ ಹೋಟಲಾಟವೇ ಗತಿಯಾಗಿದ್ದ ಪಾಪಿಯೊಬ್ಬ ಕೂಡ ಮೊನ್ನೆ ಹಾಗೇ ಹೇಳಿದ. “ನಾಯಿಸಾಕಿಯೂ ನಾನೇ ಬೊಗಳೋದಾಗಿದೆ ಕಣಯ್ಯ” ಎಂಬ ಗೋಳು ಅವನದು. ಈ ಮಾತು ಅವನ ಹೆಂಡತಿಯ ಕಿವಿಗೆ ಬಿದ್ದರೋ.....!

ಇನ್ನೊಬ್ಬಾತ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಸಂಗೀತ ಕಲಿಯಬೇಕೆಂದು ಹಠ ತೊಟ್ಟಾಗ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ರೇಡಿಯೋ ಇರುವುದನ್ನು ಆಕೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ನಾಯಿಸಾಕಿಯೂ ನಾವೇ ಬೊಗಳಬೇಕೆ? ಎಂದನಂತೆ ರೇಡಿಯೋ ಅಪಸ್ವರಗಳೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಇರುವಾಗ ಹೆಂಡತಿ ಬೇರೆ ಗಂಟಲು ಒಣಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇಕೆ ಎಂಬ ವಾದ, ಆ ರಾಗ ದ್ವೇಶಿಯದು.

Notes ಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕಲೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ text ಕೂಡ ಕೊಂಚ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದರೆ ಅವರೂ ಅದೇ ಮಾತು ಆಡುತ್ತಾರೆ. ಗೈಡುಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಗಳು ಬಿಂದು ಪಕ್ಕಗೊಂಡು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವಾಗ text ಹಿಡಿದು ಪೇಚಾಡುವುದೆಂದರೆ ನಾಯಿಸಾಕಿ ಬೊಗಳಿದಂತೆಯೇ ಸರಿ.

ಶ್ರೀಮಂತರು ಮನೆದೇವರ ಪೂಜೆಗೆ ಅನ್ನ ಬಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟು ಭಟ್ಟರನ್ನು ನೇಮಿಸಿದಮೇಲೆ ತಾವು ದೇವರ ಚಿಂತೆ ಬಿಟ್ಟು ಹಾಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಆ ಹಳೆಯ ಗಾದೆಯೇ ಆಧಾರವಿರಬೇಕು. ಪುರೋಹಿತರೂ ಪಾದ್ರಿಗಳೂ, ಖಾಜಿಗಳೂ ಇತರ ಧರ್ಮ ಗುರುಗಳೂ ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಪುಣ್ಯಗಳಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಇರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಪಾಪ ಪುಣ್ಯಗಳನ್ನು ತಲೆಗೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನಾಯಿ ಸಾಕಿ ನಾವೇ ಬೊಗಳಿದಂತೆಯೇ ಸರಿ.

ಆದರೆ ಒಂದು ಐಬು ಉಂಟು. ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಸಾಕಿದ ನಾಯಿ ಕಳ್ಳಬಂದಾಗ ಬೊಗಳುವುದೇ ಇಲ್ಲ ಆಗ ಅದು ಬೊಗಳಲಿ ಎಂದು ಕಾದು ಕುಳಿತರೆ ಮಾತ್ರ ಹೇಗೋ !

—ರಾಮಿ

ದಲೈಲಾಮಾರವರ ಟಿಬೆಟ್ ತಾಪತ್ರಯವನ್ನು ಪ್ರಪಂಚಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಎತ್ತಲು ಯಾವ ದೇಶವೂ ಒಪ್ಪದೇ ಇದ್ದಾಗ-ಐಯ್ಯರ್ ಲ್ಯಾಂಡಿನವರು ಮುಂದೆ ಬಂದರಂತೆ.

—ಐಯ್ಯರ್ ಲ್ಯಾಂಡಿನವರು, ಎಲ್ಲ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಬಲು ಮುಂದೆ !!

* * * * *

ಭೂತಾನದಲ್ಲಿ, ಭೂತಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳ ಸಿಗಬಹುದೇ ಹೊರ್ತು ತಾನ, ನಾದ ಪಲ್ಲವಿಗಳಿಗೆ ತಾಣ ಸಿಗುವುದು ಕಷ್ಟವಂತೆ.

ಹಂಬಲು

ವೈ ಮುರಿದು ತಲೆಕೆರೆದು
ಕುಳಿತಕಡೆ ವೈಮರೆತು,
ಘಂಟೆಗೊಂದೆಂಬಂತೆ
ಸದ ಜೋಡಿಸಿ ೧ ೧.... || ೧ ||

ಮನೆಯ ಹೆಂಚುಗಳೆಣಿಸಿ,
ಗೋಡೆ ಸುಣ್ಣವಕೆರೆದು,
ಸಾಲು ಸರಿಯಿಲ್ಲೆಂದು
ಅದನು ಗೀಚಿ ೧ ೧.... || ೨ ||

ಅಳುವ ಮಗುವನು ಬಯ್ಯು,
ಮನೆಯ ಹೆಂಡಿರ ಕೂಗಿ,
ಬಿಸಿ ಕಾಫಿ ತಾರೆಂದು
ಅಂಗಲಾಚಿ ೧ ೧.... || ೩ ||

ಬಿಸಿಯ ಕಾಫಿಯ ಹೀರಿ,
ಜೊತೆಗೆ ತಿಂಡಿಯ ತಿಂದು,
ಮನವಿಂತು ಬರಿದೇಕೆ
ಎಂದು ಕೊರಗಿ ೧ ೧.... || ೪ ||

ಕವಿಗಳೆಲ್ಲರ ನೆನೆದು,
ಅವರ ಕವನವ ಹೊಗಳಿ,
ಅವರದೃಷ್ಟಕೆ ನನಗೆ
ಹೊಟ್ಟೆಯುರಿಯೇ ೧ ೧.... || ೫ ||

ಕುಳಿತು ಬರೆಯಲು ನಾನು
ಓದಿ ಹೇಳುವರದನು
ಯಾರೋ ಬರೆದಿಹರಿದನು
ಅದರೆಂಜಲೂ ೧ ೧.... || ೬ ||

ಪಟ್ಟ ಕಷ್ಟವೂ ಹಾಳು
ಮನೆಯ ಕಾಫಿಯೂ ಬೋಳು
ನನಗೇಕೆ ಕವಿತೆಯೂ
ಬರೀ ಹಂಬಲೂ ೧ ೧.... || ೭ ||

ಎಸ್. ಕೃ.

ಬೆಡಗನಾಡು ನಶೀಬು

ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನೀವು ಅಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸಂಜೆ ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆಗೆ ನನ್ನನ್ನು ವಾಕಿಂಗ್ ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾ “ಅಲ್ಲವೋ ನೀನು ಏಕೆ ಹೀಗೆ ಒದ್ದಾಡುತ್ತೀ” ಎಂದು ಕೇಳಿ. ಇಂಡಿಯದ ಕ್ರಿಕೆಟ್ಟಿನ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾ ಒಬ್ಬರು ‘It is a sad story of dropped catches and missed chances’ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಡಗನಾಡಿನವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿಜ.

ಇದರ ಮೂಲವನ್ನು ಅರಸಬೇಕಾದರೆ ಈ ಬುಡಕಟ್ಟಿನವರ ಮೂಲಪುರುಷರ (ಅವರು ನನ್ನ ವಂಶದ ಮೂಲಪುರುಷರೂ ಹೌದು) ಕತೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಚ್ಯುತರಾಯನು ವಿಜಯನಗರವನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದಕಾಲ. ಪಂಪಾ ಪತಿ ಶ್ರೀ ವಿರೂಪಾಕ್ಷನ ಅರ್ಚಕರಾಗಿ ಇಬ್ಬರು ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳಿದ್ದರು. ಅವರ ಹೆಸರು ಕರಿ ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ಜೋಯಿಸ, ಬಿಳಿ ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ಜೋಯಿಸ. ಅವರಿಗೆ ದೇವ ದೇವನ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ದರ್ಶನಭಾಗ್ಯ ಯಾವಾಗಲೂ ಉಂಟು.

ಒಂದು ದಿನ ಸಂಜೆ ಅಷ್ಟಾವಧಾನ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀ ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ತನ್ನ ಭಕ್ತರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಹೇಳಿದ “ಅಯ್ಯಾ, ನೀವು ಇನ್ನು ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು. ರಾಜನಿರ್ಮಾಪಕರೂ, ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಮೂಲಪುರುಷರೂ ಆಗುವ ಭಾಗ್ಯ ನಿಮ್ಮದು. ಕಣ್ಣೀರು ಕರೆಯಬೇಡಿ. ನನ್ನ ವಿಯೋಗದುಃಖ ಅನವಶ್ಯಕ. ನಾನು ಎಂದೆಂದೂ ನಿಮಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗಿರುತ್ತೇನೆ. ನಾಳೆ ಮುಂಬೆಳಗಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬನ್ನಿ.” ಭಕ್ತರು ತಲೆಹಾಕಿ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಮಲಗಿದರು.

ಅರುಣೋದಯದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಎದ್ದರು. ಸ್ನಾನ ಅಹ್ನಿಕಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ತಮ್ಮ ತಾಯಿಕೊಟ್ಟ ತಾಲಿಪಿಟ್ಟು ತಿಂದರು. ಅದನ್ನು ತಿಂದ ಅವರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಬಾಹ್ಯಜಗತ್ತು ದೂರದ ಸ್ವಸ್ವದಂತೆ ತೋರಲಾರಂಭಿಸಿತು ದೇಶ-ಕಾಲ-ವರ್ತಮಾನದ ಕಟ್ಟು ಮೆಲ್ಲನೆ ಸಡಿಲಿತು. ಅಂತರ್ಮುಖಿಗಳಾದ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಜಡಸಮಾಧಿಯಿಂದ ಬಹಿರ್ಮುಖರಾದಾಗ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ !

ಇತ್ತ ದೇವಾಧಿದೇವ ಪಂಪಾಪತಿ ತನ್ನ ಸುತ್ತಲೂ ನಿಂತ ಹರಿಬ್ರಹ್ಮಾದಿ
ಗಳನ್ನೂ, ನಂದಿಭೃಂಗಗಳನ್ನೂ “ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಏಕೆ ಇನ್ನೂ ಬರಲಿಲ್ಲ” ಎಂದು
ಕೇಳಲಾರಂಭಿಸಿದ್ದ.

“ಪ್ರಭೂ, ನಿನ್ನ ಭಕ್ತರ ರೀತಿ ನಮಗೇನು ಗೊತ್ತು?” ಎಂದು ಪರಿವಾರದ
ವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನು ಹೇಳಿದಾಗ ಪಂಪಾಪತಿ ರೇಗಿ ‘ನಿಮಗೇನುಗೊತ್ತು? ಏನು
ಗೊತ್ತು?’ ಎಂದ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕೆ. ವಿ. ಜೋಯಿಸರೂ ಬಿ. ವಿ. ಜೋಯಿಸರೂ
ಗದ್ದದ ಕಂದದಿಂದ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರು ಬಂದಿರಲು, ರೋಮಾಂಚಿತರಾಗಿ ದೇವ
ದೇವನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು. ಶಿವ ಹಸನ್ಮುಖಿಯಾದ.

“ಅಯ್ಯಾ ಸೋಮಾರಿ ಶಿಖಾಮಣಿಗಳಾದ ಭಕ್ತೋತ್ತಮರೇ, ನಾನು
ಹೇಳಿದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಏಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ? ಆಗ ಬಂದಿದ್ದರೆ ನಿಮಗೆ ಉತ್ತರೋತ್ತರವಾಗಿ
ಧರೆಯಸಕಲ ಭೋಗ ಭಾಗ್ಯಾದಿಗಳನ್ನೂ, ಜೀವನ್ಮುಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಕರುಣಿಸುವ
ದೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ” ಎಂದು ಶಿವ ಹೇಳಿದ.

ಜೋಯಿಸದ್ವಯರು “ದೇವಾಧಿದೇವ, ಕಪರ್ದೀ ಕಾಮಾರೀ ಧರೆಯ
ಭೋಗ ಭಾಗ್ಯಗಳು ನಶ್ವರ. ಅಲ್ಲದೆ ಮುಕ್ತಿಯಾರಿಗೆ ಬೇಕು ?

ನಮ್ಮನ್ನು ನಗೆಗೀಡುಮಾಡದಿರು. ಕಾಲಾತೀತನಾದ ನೀನು ಹೊತ್ತಿಗೆಕೆ
ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳುವುದು ನಮ್ಮ ಪರೀಕ್ಷೆಗಾಗಿಯೇ ಸರಿ! ನಿನ್ನ ಪಾದಕಮಲ
ಗಳಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ನಿರಂತರ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡು.” ಎಂದರು.

ಆಗ ಪಂಪಾಪತಿ ಗಹಗಹಸಿ “ತಾಲಿ ಪಿಟ್ಟು?” ಎಂದ

“ಅದೂ ಸಹಾ!”

“ತಥಾಸ್ತು”.

ಮುಂದೆ ಈ ಜೋಯಿಸದ್ವಯರು ಚಿತ್ರದುರ್ಗಕ್ಕೆ ಬಂದುದು, ಪಾಳೆಯ
ಪಟ್ಟನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದು, ತಮ್ಮ ಬುಡಕಟ್ಟಿನವರಿಗೆ “ತಿಂಡಿಯೆಂದರೆ ತಾಲಿ ಪಿಟ್ಟು,
ಭಕ್ಷ್ಯವೆಂದರೆ ಹೋಳಿಗೆ” ಎಂದು ಬೋಧಿಸಿದ್ದು, ಪ್ರಪಂಚ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ
ಸುವಿಖ್ಯಾತವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಬೆಡಗನಾಡಿನವರಿಗೆ ಇಂದೂ ಧರೆಯ ಭೋಗ
ಭಾಗ್ಯಾದಿಗಳು ಒಲಿದುಬಂದಿಲ್ಲ.

ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಬೇಚರಾಖ್ ಗ್ರಾಮಗಳ ಶಾನುಭೋಗರೋ, ಪ್ರೈಮರಿ
ಶಾಲೆಯ ಓಚಯ್ಯಗಳೋ ಆಗಿರುವ ನಮ್ಮ ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಬಚ್ಚನೊಬ್ಬ ವೈದ್ಯಕ
ಪರೀಕ್ಷೆಮಾಡಿದ. ಸರ್ಕಾರಿನೌಕರಿ ಬೇಡ; ಪ್ರೈವೇಟ್ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ಮಾಡಿ

ಮೂರಂತಸ್ತಿನ ಮನೆ ಪಾಂಟಿಯಾಕ್ ಕಾರು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು ಕೊಂಡು ಅವ ಬೋರ್ಡು ಹಾಕಿದ. ಅದೇ ಬೋರ್ಡು, ಅದೇ ಹಳೆಯ ಸೈಕಲ್ ಅದೇ ಬಾಡಿಗೆ. ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಅವನಿದ್ದಾನೆ! ವಿಧಿ, ಅವನ ದನಾಖಾನೆಗೆ ಹೊರಟ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ತರುಬಿ ಬೇರೆ ದನಾಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಅಟ್ಟುತ್ತಲೇ ಇದೆ.

ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಬೆಡಗನಾಡು ಬಚ್ಚ ೧೯೩೦ರಲ್ಲಿ ಬಿ.ಎ., ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿದ. ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ತೃಪ್ತನಾಗದೆ ಬಂದ ಮೇಷ್ಟರ ಕೆಲಸ ಬಿಟ್ಟು ಬಿ.ಎಲ್., ಗೆ ಸೇರಿದ. ಲಾಯರಾದ. ಅದೇ ಮೇಷ್ಟರಾಗಿದ್ದರೆ ಅವನೇ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಹೆಡ್‌ಮಾಸ್ಟರೋ, ಜಿಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯೋ ಆಗಿ ನಿವೃತ್ತನಾಗಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಲಾಯರಾದನಲ್ಲ, ಲಕ್ಷಾಂತರ ದುಡಿಯಬಹುದಿತ್ತು. ಹೈಕೋರ್ಟ್ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶನಾಗಬಹುದಿತ್ತು. ಅಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿಗೆ ಸೇರಿ, ಮಂತ್ರಿ, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಮೆಂಬರು ಆಗಬಹುದಿತ್ತು. ಇಲ್ಲ ಅವನಿನ್ನೂ ಅಂದು ಹೊಲಿಸಿದಕೋಟು ತೊಟ್ಟು, ಅದೇ ಬೋರ್ಡಿನ ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಇದಾನೆ!

ನಮ್ಮ ಗುಂಡಮಾವನ ಸುದ್ದಿಯನ್ನೇ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಹತ್ತಿಕರೆ ಅಡಿಕೆ ತೋಟದ ಅಧಿಪತಿಯೂ, ನೂರಾರು ಎಕರೆ ಜಮೀನುದಾರನೂ ಆದ ಅವನು ಜಹಗೀರುದಾರರಂತೆ ರೇಸ್‌ಕೋರ್ಸಿನ ಪರಮ ಭಕ್ತ, ಅಶ್ವಾಧಿಪತಿ ಎಂದು ನೀವು ತಿಳಿದರೆ ಅದು ಶುದ್ಧ ತಪ್ಪು. ಒಳ್ಳೇ ಹರೆಯದಲ್ಲೇ ಹೆಂಡತಿ ಹೋಗಲು, ಅವನು ಮರುಮದುವೆ ಆಗದೆ, ಮೂರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಾರೆ ಬೆಳೆಸಿ ಮದುವೆ ಮಾಡುವ ವೇಳೆಗೆ ಅವನಿಗೆ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಸಾಲ, ಹೊಲದುತ್ಪತ್ತಿ ಶೂನ್ಯ ಆಗಿತ್ತು. ಅವನು ಪರಮ ದೈವ (ಹಾಗೂ ತಾಲಿಪಿಟ್ಟು) ಭಕ್ತ, ಸಾಧಕ, ಮಕ್ಕಳ ದುಡುವು ಈಗ ಭಾರಿ ಜೋರಿನಿಂದ ಸಾಗಿದೆ. ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳು ತುಂಬಿ ಮನೆ, ನಂದಗೋಕುಲವಾಗಿದೆ. ಹೋದ ವರ್ಷ ಸೇಂಗಾದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬಂತು. ಅಡಿಕೆ ನೂರುಮಣ.

ಮೊನ್ನೆ ಗುಂಡ ಮಾವನ ಹಿರಿ ಮಗ ರಾಮು ಸೇಂಗಾ ಮಾರಿಕೊಂಡು ಬಂದ. ನಿನ್ನೆ ಒಂದು ಚೀಲ ಅಡಿಕೆ ಮಾರಲು ಹೊರಟ.

ಗುಂಡ ಮಾವ ರೇಗಿದ “ಎಲೈ ಹೋಗ್ತಿಯಲ್ಲೇ ರಾಮಾ. ನಾಕ್ಸಾವ್ರ ಸೇಂಗಾದಿಗೆ ಬಂದ್ರೂ ಮತ್ತೆ ಅಡ್ಡೆ ಮಾರ್ತಿಯಾ?” ಎಂದ.

“ಹೂನಪ್ಪಾ ಸಂತೆ ಬಟೆವಾಡೆಗೆ ಬೇಕು.”

ರಾಮು ಅಡಿಕೆ ಮಾರಿಕೊಂಡು ಬಂದ. ಸಂತೆಗೆ ಗುಂಡ ಮಾವ ಹೊರಟ. “ಒಂದ್ವತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡೋ” ಎಂದು ಕೇಳಿದ.

“ಇಲ್ಲಿಡಪ್ಪ. ಈಗ ಬುಡ್ಡು ಹತ್ರ ಹೋಗಿ ಇಸ್ಕಂಬರ್ರೀನಿ” ಎಂದ ರಾಮು.
(ಬುಡ್ಡು, ಗುಂಡಮಾವನ ತೋಟದ ಹಲಸಿನಕಾಯಿ ಕೇಣಿ ಹಿಡಿದವನು).

“ಅಲಲಲೇ ಬಲ್ದುಡ್ಡೆ ಕಣೋನಿಂದು, ರಾಮ್ನಾ. ಕಪಂಗಿ, ಕಕವ ನಾಕ್ಯಾವು ಸೇಂಗಾದ್ಡು, ಒಂದ್ವಿಲ ಅಡ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಇಷ್ಟಿದ್ರಾ ಮತ್ತೆ ಹೊಂಟ ‘ಬುಡ್ಡು, ದುಡ್ಡು’ ಅಂತ.” ಎಂದು ಗುಂಡಮಾವ ರೇಗಿ ಹೇಳಿದ.

ಗುಂಡಮಾವನ ಮಕ್ಕಳು ದುಂದುಗಾರರೇ? ಇಸ್ಪೇಟಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ? ದುಡ್ಡು ತಿನ್ನುವರೇ? ಸೇಮೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಖರ್ಚು ಏನಾದರೂ ಇದೆಯೇ? ಅಲ್ಲ, ಅಡುವುದಿಲ್ಲ, ತಿನ್ನುವುದಿಲ್ಲ, ಇಲ್ಲ. ಅವರು ತಿನ್ನುವುದು ತಾಲೀಪಿಟ್ಟೇ. ಮತ್ತೇಕೆ, ಏಕೆ ಹೀಗೆ? ಅವರೆಷ್ಟು ದುಡಿದರೇನು, ಬೆಡಗನಾಡಿನವರಲ್ಲವೇ?

ಬೆಡಗನಾಡಿನವರು ದಡ್ಡರೇ? ಅಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಲ್ಲ ನೂರು ಜನ ಫಸ್ಟ್ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲೇ S. S. L. C. ಪಾಸಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇಂಟರು ಥರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸೇ. ಫಸ್ಟ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಆದರೂ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಸೀಟು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಮಿಡ್ವಿಷ್ಚುಲು ಮೇಸ್ವರ ಕೆಲ್ಸವೆ ಗತಿ. ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಫಸ್ಟ್ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ Bsc, ಪಾಸಾಗಿ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಸೀಟು ಗಿಟ್ಟಿಸಿದ ಪ್ರತಿಭಾಶಾಲಿ ಬೆಡಗನಾಡು ಬಚ್ಚನೊಬ್ಬನನ್ನು ನಾನು ಕಂಡು, ಬೀದಿಯಲ್ಲೇ ಅಡ್ಡಬಿದ್ದು “ಎಲೈ ಬೆಡಗನಾಡು ಆಶಾಜ್ಯೋತಿಯೇ ನಿನಗೆ ವಂದನವು” ಎಂದೆ. ಆ ವರ್ಷ ಅವನು ಸೆಕೆಂಡ್ ಕ್ಲಾಸ್. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್, ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಡಬ್ಬಲ್ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್! ಬೆಡಗನಾಡು ನಶೀಬು!!

ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಪ್ರಾಣಿ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಫೈನಲ್‌ನ್ನು ಪಾಸಾದರೂ ಮದರಾಸಿಗೋ ಬೊಂಬಾಯಿಗೋ ಹೋಗಿ 400—1000 ಸ್ಕಾಲರಿನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರುವ ಭಯವಿಲ್ಲ. ಹೆಗಡೇಹಾಳಿನ ಛಾನಲ್ ಸೆಕ್ರೆನ್ನಿಗೆ ಸೇರದಿದ್ದರೆ, ಸದರೀ ಕಾಲೇಜಿನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯನಾಗಿ ಇನ್ನೂರನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾನು.

ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಅವನು ಫಾರಿನ್ನಿಗೆ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೋಳಿ ಕುರಿ ಸೇರದೆ ಕಾಯಿಲೆ ಬಿದ್ದು ಎರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲೇ ವಾಪಸು ಬರುತ್ತಾನೆ. ಮೊದಲಿನ ಕೆಲಸಕ್ಕೇ ಸೇರಿ, ಅಕ್ಕನ ಮಗಳನ್ನೇ ಮದುವೆಯಾಗಿ ಸುಖವಾಗಿರುತ್ತಾನೆ—ತಣ್ಣಗೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಅವನು ಯಶಸ್ವೀ ವಿದೇಶಯಾತ್ರಿ ಮುಗಿಸಿ ಸಾವಿರ ಬರುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿದರೆ ಅವನು ದ್ರೋಹಿಯೆಂದೇ ತೀರ್ಮಾನ. ಬೇರೆ ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಹೆಣ್ಣನ್ನೇ ಅವನು ಮದುವೆಯಾದರೆ ಮಾತ್ರ ಅದು ಸಾಧ್ಯ. ಹಾಗಿರುವವರು ಹತ್ತು ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು.

“ಯಾರೇನು ಮಾಡುವರು ಯಾರಿಂದಲೇನಹುದು ಪೂರ್ವ ಜನ್ಮದ ಕರ್ಮ!” ಎಂದು ದಾಸರಾಯರು ಹೇಳಿದ್ದು ಬೆಡಗನಾಡಿನವರ ಮನೆಯಲ್ಲೇ. ಅಗಸಗಿತ್ತಿ

ಅಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದ ಸಂಗೀತಗಾರ ಬೆಡಗನಾಡಿನವನೇ. ಮೆಂಡಲ್ ಸಾನ್, ಬಿಫೋವನ್ ಮೊದಲಾದವರು ಬೆಡಗನಾಡವರಲ್ಲ.

ಬೆಡಗನಾಡು ಸಾಹಿತಿ! ಇದೀಗ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಪ್ರಾಣಿ. ಅದು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಇರಬಹುದಾದ ಒಂದನ್ನು Zoo ಗೆ ಸೇರಿಸುವ ಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಡ, ಅವನ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಓದಿದ ಒಬ್ಬ ಸಂಪಾದಕರು 'Had you been born in U. S. A. You would have been a welcome member of 'New Yorker' Staff ಎಂದರಂತೆ. ಅದು ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಏನು ಮಾಡುವುದು, ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬೆಡಗನಾಡಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಅವನ ನಶೀಬು!

ನಾಡಿನ ಯಾವ ಪ್ರಮುಖ ನಗರದಲ್ಲೂ ಈ ಬುಡಕಟ್ಟಿನವರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯವಿಲ್ಲ. ಇದ್ದ ಒಂದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ, Paying Seats. ಬೆಡಗನಾಡವರ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ತಾಲಿಪಿಟ್ಟು ಕಾಫಿ ಇರಬಹುದು. ಜೇಬಿನಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು ಮಾತ್ರ ಮಾಯೆಯಂತೆ ಸರ್ವಧಾಭಾವ.

ಹೀಗಾಗಿ ಮನುಷ್ಯ ಸಮಾಜದ ಅತ್ಯಂತ ಹಿಂದುಳಿದ ಬುಡಕಟ್ಟಾದ ಬೆಡಗನಾಡಿನವರಿಗೆ ಶ್ರೀ ಪಂಪಾಪತಿಯ ವರದರಕ್ಷೆ, ಅವನಲ್ಲಿನ ಅನನ್ಯಭಕ್ತಿಗಳ ಹೊರತು ಇನ್ನೇನೂ ಇಲ್ಲ. ತಿರುಪತಿಯೊಕ್ಕಲೂ ಅವರಲ್ಲಿ ಉಂಟು. ಹಿಂದುಳಿದ ಅಥವಾ ಗಿರಿಜನರ ಬುಡಕಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿ ಭಾಗ್ಯೋದಯ ಪಡೆಯುವ ಅವಕಾಶವೂ ಇವರಿಗಿಲ್ಲ.

ಮನುಷ್ಯರನ್ನೇನು ಬೇಡುವುದು, ದೇವರನ್ನೇ ಬೇಡುವಾ ಎಂದು ದೇವರಲ್ಲಿ ನಿಯೋಗ ಹೊರಟ ಈ ಬುಡಕಟ್ಟಿನವರಿಗೆ ಅವನು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದನಂತೆ.

“ಅಲ್ಲವಯ್ಯಾ, ನನ್ನ ಖಾಸಾ ಹುಡುಗರಾದ ನೀವೇ ನನ್ನ ಕಷ್ಟ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ? ಬೇರೆಯವರು ನಿಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ಯೋಗ್ಯರೇ? ಏನಿದೆ ಈ ಲೋಕದ ಭೋಗ ಭಾಗ್ಯಗಳಲ್ಲಿ? ನಿಮ್ಮ ಮೂಲ ಪುರುಷರ ಉದಾಹರಣೆ ನಿಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿ ದಿರಿನಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿಕೊಂಡಿರಿ.”

— ಅ. ರಾ. ಸೇ.

ನಾನಾವಟ್ಟೆಯವರ ವಿಚಾರಣೆ (ಪತ್ರಿಕೆಯ ಧ್ವಜ ಪಂಗಡಿಗಳು)

— ಸತಿ ಆಶೆ ಪತೀನ ಕೆಡಿಸಿತೇ !

ಈ ಅಸೂಯೆ

ಏಳಿ ! ಎದ್ದೇಳಿ ! ಬನ್ನಿ !
ಹೂಡುವ ಮುಷ್ಕರ !
ಡೊಳ್ಳು ಉದರಕೇಕೆ—
ಊಟ ಪುಷ್ಕಳ ?
ದುಡಿವವರು ನಾವು
ಮಾಡುವರು ನಾವು
ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಕ್ಕರಿಸಿ
ಕತ್ತರಿಸುವವನು
ಇದ್ಯಾವ ನ್ಯಾಯ ?
ಏನಿದು ಅನ್ಯಾಯ !
ಏಳಿ ! ಎದ್ದೇಳಿ ! ಬನ್ನಿ !
ಹೂಡುವ ಮುಷ್ಕರ !
ಎಂದೆನುತ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಾವು
ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದವು ಕೈ ಕಾಲು
ಬೆಳಗಿನಲಿ ಮರುದಿನವೇ
ಹೂಡಿದವು ಮುಷ್ಕರವ
ಏನೊಂದು ಕೆಲಸವನು
ಮಾಡಲೇ ಇಲ್ಲ
ಊಟವಂತು ಮಾಡಲ್
ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ.
ಮಧಾನ್ದ ಮಠ ಮಠ
ಕೈ ಕಾಲು ಸುಸ್ತು
ಊಟ ವಿಲ್ಲದುದೇ ಕಾರಣ
ನಾವ್ ಬಿದ್ದೆವು ಬೆಸ್ತು
(ಎಂದರಿತ ಕೈಕಾಲು)
ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯೆಗೆ ತಾವೆ ನಾಚಿ ! ನಾಚಿ !
ಊಟವೆಂದರಚಿದವು ನಾಲಗೆಯ ಚಾಚಿ.

—ಪರಮೇಶ

ಅಣ್ಣಯ್ಯನ ಅವಾಂತರ

“ಲೋ ಎಲೋ? ಎಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿಟ್ಟೆಟ್ಟೋ? ಅಂತೂ ಈ ಹಾಳು ಮನೆಲಿ ಒಂದ್ ಸಾಮಾನೂ ಇಟ್ಟಿದ್ದುಡೆ ಇರೋದಿಲ್ಲ.”

“ಯಾಕ್ಕ್ ಸುಮ್ಮೆ ಕಿರ್ಚ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಏನ್ನೇಕೋ ಅದನ್ನ ಸಮಾಧಾನ ವಾಗಿ, ಶಾಂತವಾಗಿ ಕೇಳ್ಬಾರ್ದೇ?”

“ಅಲ್ವೇ, ಇಲ್ಲೇ ಈ ಮೇಜನ್ನೇಲೇ ಯಾವಾಗ್ಲೂ ಇಡ್ತಾ ಇದ್ದಿದ್ದು ಇವತ್ತು ಇಲ್ಲೇ ಇಟ್ಟೆಟ್ ಹೋದೆ. ಸ್ನಾನ ಮಾಡ್ಕೊಂಡು ಬಂದು ನೋಡಿದ್ರೆ ಇಲ್ವೇ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿ ಮಂಗ್ಮಾಯವಾಗ್ಕೊಯ್ಯೂ ಅಂತಿನಿ?”

“ಅದೇನೋ ಅನ್ನೋದನ್ನ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ರೆ ತಾನೇ ಹುಡ್ಕೋದು.”

“ಹೌದು. ನೀನ್ಹೋಗಿ ಅಡಿಗೆ ಗಿಡಿಗೆ ನೋಡು. ಇನ್ನು ಹಾಳು ಆಫೀಸಿಗ್ಲೇ ಟಾಗ್ಗೊಯ್ಯು. ಈವಾಗೆಲ್ಲಾ ಮಿನಿಸ್ಟ್ರಗ್ಲು ಹೇಳ್ವೇಕೇಳ್ವೇ “Inspection” ಗೇ ಅಂತ ಬೇರೆ ಬರ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಏನೇ ಇನ್ನೂ ಕಣ್ ಕಣ್ ಬಿಡ್ತಾ ಏನ್ನೋಡ್ತಾ ಇದ್ದೀಯಾ? ತೊಲಗು.....ಅಬ್ಬಾ ಒಂದ್ ಶನಿ ಹೋಯ್ತು.”

“ಲೋ ಲಚ್ಚ ಏನ್ಮಾಡ್ತಾ ಇದ್ದೀಯೋ?....ಅಯ್ಯೋ ನೀನೋ ನಿನ್ನಾಳು ಕ್ರಿಕೆಟ್ಟೋ ಬಾರೋ ಇಲ್ಲಿ. ಆ ಬ್ಯಾಟಿಗೆ ಆ ಮೇಲೆ “Parchment” ಹಾಕ್ತೀಯಂತೆ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಾರೋ.....ಇಲ್ವ ತೀಯೋ ಇಲ್ವೋ? ನಾನು ಇನ್ನು ಎದ್ದಂದೇ ಅಂದ್ರೆ ಆ ನಿನ್ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಸಾಮಾನ್ಯೆಲ್ಲಾ ನೀರು ಒಲೇಗ್ಗಾಕ್ಲೆಡ್ತೇನೆ. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಉರಿದು ನಿರ್ಕಾದ್ರೆ ಹೆಣ್ಣುಕ್ಲೆಗೆಲ್ಲಾ ಎಣ್ಣೇ ಹಚ್ಚಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸ್ಬಿಡ ಬಹುದು. ಹ್ಯಾಗೂ ಇವ್ವತ್ತು ಶುಕ್ರವಾರ.”

“ಏನಣ್ಣಯ್ಯಾ ಈಗ ಯಾರಿಗೆ ಎಣ್ಣೇ ಹಚ್ಚಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸ್ಬೇಕು?”

“ಬಂದ್ಯಾ, ಸರಿ, ಇಲ್ಲೇ ಇಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲೋ ಹೋಯ್ತು.”

“ಏನಣ್ಣಯ್ಯಾ ಏನಿಟ್ಟಿದ್ರಿ?”

“ಅದೇ ಕಣೋ ಸ್ನಾನ ಮಾಡೋಕ್ಕುಂಜೆ ಇಲ್ಲೇ ಇಟ್ಟಿದೆ. ಆ ದೊಡ್ಡಕಾಖೀ ಕರ್ಚಿಫ್ ಕೂಡ ಸ್ನಾನ ಮಾಡೋಕ್ಕುಂಜೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಒಗೆದು ಅಲ್ಲೇ ಕಾಂಪೌಂಡ್ ಹತ್ರ ಒಣಗ್ಗಾಕಿದೆ.”

“ಅಯ್ಯೋ ಅಣ್ಣಯ್ಯಾ ಅದು ನಿಮ್ಮಚಿಫಾ? ಅದನ್ನ ಅಕ್ಕಯ್ಯ ಪಕ್ಕದ್ಮನೆ ಅಯ್ಯರ್ದೇನೋ, ಅವರು ಕಾಫೀಶೋದ್ದೋಬಟ್ಟೆ, ಈ ಕಡೆ ಎಲ್ಲೋ ಬಿದ್ದೋಗಿ ದೇಂತ ಹೇಳಿ ಕೊಟ್ಟಳಿಟ್ಟು.”

“ಅಯ್ಯೋ ಇದೇನೇ ಮಾಡ್ಬಿಟ್ಟೆ, ಅನ್ಯಾಯ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪಾಪ ಇಷ್ಟೊತ್ತಿಗೆ ಕಾಫೀ ಏನಾದ್ರೂ ಕುಡಿದಿದ್ದನೋ ಸತ್ತ. ಬೇಗ್ಲೋಗೋ ಲಚ್ಚ ಅದು ನನ್ನಚಿಫು ನಶ್ಯದ್ ವಾಸ್ತೆ ಸುತ್ತೊಂಡಿರುತ್ತೇಂತ ಹೇಳಿ ಈಸೊಂಡ್ಬಾರೋ.”

“...ಹಾಂ! ಅದೇನು ಬರೀ ಸೀನುಗ್ಗೆ ಶಬ್ದ. ಹೋಯ್ತು, ಹೋಯ್ತು, ಕುಡಿದಿಟ್ಟು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಆಹಾಳನ್ನ ಕರ್ಚಿಫ್ನಲ್ಲಿ ಶೋದ್ನಿ ಮಾಡಿದ್ಬಾಫೀನಾ. ಲಚ್ಚ ಹೊದ್ದೇನೇ ನೋಡೇ ಉಷೀ. ..ಯಾಕೆನ್ನಾ ದೆವ್ವದ್ದಾಗ್ಗಿಂತಿದ್ದೀಯೇ? ಹೋಗೇ ನೀನೂ ಬೇಗ್ಲೋಗಿ ಆ ಕರ್ಚಿಫ್ ನಂದೂ ಅಂತ್ಯೇಳಿ ಈಸೊಂಡ್ಬಾರೇ.”

“ಅದಕ್ಕೇ ನಾನೊಡ್ಬೊಂಡೇ ಮುಕ್ಕಾಲು ಗಜದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಕರ್ಚಿಫ್ ಹೊಲಿಸ್ಬೇಡೀ ಅಂತ. ಕೇಳಿದ್ರೆ ತಾನೇ?”

“ಮತ್ಬಂದ್ಯೇನೇ ಹೋಗೆ ಆ ಹಾಳು ನಿನ್ ನಲ್ಪಾಕಾನ ಬೇಗ ಇಳ್ಳು.”

ನನ್ ನಶ್ಯದ ಡಬ್ಬೀ ಕಣೇ, ಈಗಾದ್ರೂ ತಿಳೀತಾ! ಸ್ವಲ್ಪ ಹುಡುಕ್ರೇ. ಅವೈಲ್ಲಿ ಕಮಲೀ. ತೋಟ್ಟಲಿ ಸೇರ್ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾಳಾ ಅವಳು ಬೆಳ್ಳೋ ಹುರುಳೀಕಾಯಿಗೆ ನಾನು ಖರ್ಚು ಮಾಡೋ ದುಡ್ಡಿಗೆ, ಈ ರಸ್ತೇ ರಸ್ತೇಗೆ ದಿನಾಗ್ಲೂ ತರಕಾರಿ ಹಂಚ್ಚಹ್ಚು. ಕರಿಯೇ ಇಲ್ಲಿ ಆ ಕಮಲೀನ. ಅವ್ವು ಕಾಲೇಜ್ನಲ್ಲಿ ಬಾಟನೀ ತೊಗಂಡಿದ್ದೂ ಸಾಕು ಮನೆ ಅಂಗ್ಕಾವೆಲ್ಲಾ ಭಾವೀ ತೋಡಿದ್ದಾಗೆ ತೋಡ್ಬಾಕೆಟ್ಟು.

“ಲೇ ಕಮಲೀ ಕೈ ಕಾಲು ಶುಭ್ರವಾಗಿ ತೊಳ್ಳೊಂಡು ಒಳಕ್ಕಾರೆ. ಇನ್ನು ಆ ರತ್ನ ಕಂಭೀನೆಲ್ಲಾ ಮಣ್ಣಾಡ್ಬಿಡಬೇಡ—”ಬಂದು ಹುಡುಕೇ ನನ್ನ ನಶ್ಯದ ಡಬ್ಬೀನ

“ಸಿಕ್ತೇನೇ ಕಮಲೀ! ಎಲ್ಲಿಕ್ಕುತ್ತೆ.

“ಎಲ್ಲೋಯ್ತೋ ಬಿಡೀ ಆಣ್ಣಯ್ಯಾ, ಇನ್ನೊಂದು ಹೊಸ್ತು ತೊಕೋ ಬಾರ್ದಾ.”

“ಕಳ್ಳೋ ಬಾರ್ದೇ ಅದನ್ನ. ಅದು ಮೊದಲು ನಮ್ ತಾತ ಇಟ್ಟೊಂಡಿದ್ದ, ಆಮೇಲೆ ನಮ್ಮಪ್ಪನಿಗ್ಬಂತು, ಈಗ ನನ್ನತ್ರ ಬಂದಿದೆ. ಪಿತ್ರಾರ್ಜಿತ ಆಸ್ತಿ ಕಣೇ ಕಳ್ಳೋದಕ್ಕಾಗುತ್ತೇನೇ? ಅದೂ ಅಲ್ಲೇ ಅದರಲ್ಲೇ ಪಳಗೊಗ್ಗಿಟ್ಟರೋದ್ರಿಂದ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಯಾವುದ್ರಲ್ಲಿ ನೆಶ್ಯ ಹಾಕಿಕೊಂಡರೂ ಹಾಕಿದ್ದಾಗೇ ಇರೋದಿಲ್ಲ.”

ಆ ಬಡ್ಡೀ ಹೈದ ಹೈದರ್ ಎಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೋಟಿ ಹಿಡಿಯೋದಕ್ಕೋಗ್ಗಿಟ್ಟೋ ಗೊತ್ತೇ ಇಲ್ಲ.”

....ಯಾರೊ ಹೈದರ್‌ನೇ? ಇಲ್ಲಿ ಕರೀ ಅವನ್ನ. ಅವನಿಗೇನಾದ್ರೂ ಗೊತ್ತಿದೆಯಾ ಅಂತ ಕೇಳೋಣ.”

“ಲೋ ಹೈದರ್ ಎಲ್ಲೋ ಹೋಗಿಟ್ಟ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಎದ್ದು?”

“ಚಿಕ್ಕಮ್ಮಾವು, ಅದೇ ಸಾಹೇಬ್ರೇ, ಸುಶೀಲಾ ಅಮ್ಮಾವರ್ಗೂನೂ ಕಮಲಾ ಅಮ್ಮಾವರ್ಗೂನೂ ಛೋಟಾಬೇಗ್‌ಗೆ ರಿಜರ್ವೇಶನ್ ಮಾಡೊಕ್ಕೊಗಿದ್ದೆ.”

“ಅಂತೂ ಪರ್ವಾಗಿಲ್ಲ ಕಣೋ ನಿನ್ನಂಥಾವೋನು ಇರೋದ್ರಿಂದಾನೇ ಈ ಊರ್ದಲ್ಲಿ ಹದ್ದು ಮಾರಿ ಸಿನಿಮಾ ಥಿಯೇಟರುಗ್ಗು ಆಗಿಟ್ಟರೋದು. ಇಲ್ಲಾರೊ, ನನ್ ನಶ್ಯದ್ ಡಬ್ಬೀನ ಏನಾದ್ರೂ ನೋಡಿದ್ಯೇನೋ ನೀನು?”

“ನಾನು ಹೋಗೋವಾಗ ನೀವಿನ್ನೂ ನಿದ್ದೇ ಮಾಡ್ತಾನೇ ಇದ್ರೀ. ಸಾಹೇಬ್ರೇ, ಅದಕ್ಕೇ ಆ ವೆಂಕ್ಟನ್ನ “ಬಿಸ್ತರ್” ಎಲ್ಲಾ ಸುತ್ತಿಡು ಅಂತ ಹೇಳ್ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅದು ತಲ್ದಿಂಚ್ಚೆಳ್ಳೇ ಇರ್ಬೇಕ್ರು.... ಇದೋ ನಾನ್ದೇಳ್ವಾಗೇ ಇಲ್ಲೇ ಏಯ್ತು ಬುದ್ದೀ”

“ಸುಶೀ ಅಕ್ಕಾ, ಕಮಲಾ ಅಕ್ಕಾ, ಅಣ್ಣಯ್ಯನ್ ನೆಷ್ಯದ್ ಡಬ್ಬೀ ಸಿಕ್ಕಿಡ್ತು. ಬನ್ನೀ ಎಲ್ಲಾರೂ. ” ಅಂತೂ ಇನ್ನೇಲಾದ್ರೂ ಅಣ್ಣಯ್ಯನ ಅವಾಂತರ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತೇನೋ ಎಂದು ರಜನೀ ಕೂಗಿ ಹೇಳಿದಳು.

—ರೇವತಿ

*

*

*

*

ಖಾಲಿ ಕಣಜಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸ್ಥಳವಿರುವ ಂಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ,
—ವಾಸಸ್ಥಾನ ಸಿಗುಲ್ಲ ಅಂತ ಅಳೋದು ಶುದ್ಧ ಅಪಹಾಸ್ಯ ಅಲ್ಲವೇ?

ಸಿಲೋನಿನ ಗಾದೆಗಳು

[ಭಾರತದ ಮಿತ್ರನಾಗಿದ್ದ, ಮಾನವೀಯತೆಗೆ ಮಾರು ಹೋಗಿದ್ದ ಸಿಂಹಳದ ಪ್ರಧಾನಿಗಳಾಗಿದ್ದ, ಕೀರ್ತಿಶೇಷ ಭಂಡಾರ ನಾಯಕೆಯವರು, ಅಹಿಂಸಾ ಮೂರ್ತಿಯು ಭಿಕ್ಷುವೆಂದೆನಿಸಿಕೊಂಡವನಿಂದ, ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟರಂತೆ- ಹತ್ಯಾಕಾರಿಗೆ ಕ್ಷಮೆ ದೋರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಭಂಡಾರನಾಯಕರು ಬುದ್ಧನ ಶರಣು ಹೊಂದಿದರಂತೆ.

ಗಾದೆಗಳು ನಾಡಿನ ಹಿರಿಯರ ಅನುಭವೋಕ್ತ "ವಚನಗಳು" ಮೂಲಭೂತ ಸತ್ಯವನ್ನು ಕಂಡು, ತತ್ಕಾಲಕ್ಕೂ ತಿಳಿನಗು ತುಂಬುವಂತಹವು.

ಕೊರವಂಜಿಯು ಈ ರೀತಿ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿ ನೀಡಿ ನಗುವಿನಿಂದ ಬುದ್ಧನತ್ತ ಸಾಗುವಳು.]

ಎನೋ ಭಿಕ್ಷು! ತೋರಾಟ ಅಂದರೆ,

—ಪ್ರಧಾನಿ ಮನೆಯಲಿ ಇಂದು ಉಪವಾಸ, ಅಂದನಂತೆ.

ಭಂಡಾರ ಒಡೆಯುಕ್ಕೆ ಸೋದರ ಬೇಕು,

—ಭಂಡಾರ ನಾಯಕನನ್ನು ಹೊಡೆಯಲೂ ಸೋದರನೇ ಬೇಕು!

ಹೀನ ಸುಳಿ ಕಷಾಯ ಧರಿಸಿದರೆ ಹೋಗುತ್ತೈ ?

ಭಗವಾನ್ ಬುದ್ಧನು ಆದರದ ಅಮ್ಮನ ನೀತಿ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟ.

—ಅನುಯಾಯಿ ಭಿಕ್ಷುವು ಹಾದರದ ಅತ್ತೆ ರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಂಡ.

ಒಂದಲ್ಲಾ ಶಸ್ತ್ರ ವೈದ್ಯನಿಗೆ—

—ರೋಗಿಯ ಸಂದೆಲ್ಲಾ ತೂತೇ!

ಆಯುರ್ವೇದಕ್ಕೆ ಆಯುರ್ವೇದ ಭಿಕ್ಷುವೇ ಬೇಕೆ?

ಅಂಗ ರಕ್ಷಕನಿಗೆ ಒಂದೇ ಇಷ್ಟ—

—ಸಂಘದ ಭಿಕ್ಷುವಿಗೆ ಇಷ್ಟ! ನಷ್ಟ!!

ಭಂಡ ಷಂಡರ ಜಗಳದಲ್ಲಿ

— ಭಂಡಾರ ನಾಯಕ ತಣ್ಣಗಾದ.

ಗಾಣೆಗರೆಲ್ಲ ಅಯ್ಯೋ ಅಂದರೆ

—ಸೋದರಿ ಭಂಡಾರನಾಯಕೆಯ ನೆತ್ತಿ ತಣ್ಣಗಾಗುತ್ತೈ ?

ಅರ್ಪಣೆ

ಮೊನ್ನೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಪೇಪರೋದುತ್ತಾ ಕೂತಿದ್ದೆ. ರಾಮು ಬಂದು ,ಅಣ್ಣಾ ಗೀತಾ ಪ್ರಕಟನಾಲಯದಿಂದ ಯಾರೋ ಫೋನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರಣ್ಣಾ ನಿಂಗಿ' ಅಂತ ಹೇಳಿ ಹೋದ. ಮಲಗಿರೋವಾಗ calls ಬಂದರೆ ಗೋಳು ಅಂತ phone ನ್ನು ಹುಡುಗರ ರೂಮಿಗೆ ರವಾನಿಸಿದರೆ, ಪ್ರತಿ callಗೂ ಮಹಡಿ ಹತ್ತೋ ಹಾಗಾಯ್ತಲ್ಲಾ ಅಂತ ಗೊಣಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೇ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿ ರಿಸೀವರ್ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡೆ.

‘ಕುಮಾರ್ ತಾನೇ ಮಾತಾಡ್ತಿರೋದು’ ಅಂತ ಶುರುಮಾಡಿದ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಾಯ, ನನ್ನ ಅಂತರಂಗ ಬಹಿರಂಗ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪಾರಂಭಿಸಿ ದಾಗಲಿಂದ ಅವನು ಇತರ ಪ್ರಕಾಶಕರ ಹೊಟ್ಟೆಕಿಚ್ಚಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆ. ನಾನು ‘ಹ್ಲೂ’ ಅಂದ ಮೇಲೆ “ಇವತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರೆಸ್‌ಗೆ ಹೋಗುತ್ತೆ, ಮೊದಲ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಅರ್ಪಣೆ ಏನಾದರೂ ಹಾಕ್ತೀರೇನು” ಅಂತ ಕೇಳಿದ. ನಾನು ಬೇಗ ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲ ಖಂಡಿತವಾಗೂ ಇಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳಿ ರಿಸೀವರ್ ಇಟ್ಟು ಕೆಳಗೆ ಬಂದೆ, ಅಡಿಗೆಯವನು ಆಗತಾನೇ ಕಾಫಿ ತಂದು ಇಟ್ಟಿದ್ದ. ಕಾಫಿ ಕುಡಿಯುತ್ತಾ ಹಾಗೇ ಕೂತಿದ್ದಾಗ ಈ ಅರ್ಪಣೆ ವಿಷಯ ನಾನು ಮಾಡಿದ್ದು ಸರಿಯೇ ಎನ್ನಿಸಿತು.

ಪುಸ್ತಕ ಅರ್ಪಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಧಗಳಿವೆ ನಾನಾತರಹ ; ಮೊದಲನೇದು, ಇಷ್ಟ ಇದ್ದೆ ತೊಗೊಳ್ಳಿ ಇಲ್ಲೆ ಇದ್ದೆ ಬಿಡಿ ಅನ್ನೋ ಹಾಗೆ,

ರಾಮರಾಯನಿಗೆ

ಅಥವಾ ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಆತ್ಮೀಯವಾಗಿ

ಪ್ರಿಯ ಮಿತ್ರ ರಾಮುವಿಗೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ತರಹ, ಯಾವುದಾದರೂ ಪದ್ಯಾನೋ, ನವ್ಯ ಕವಿತೆ ಹಾಗಿರೋದನ್ನೋ ನೇರಿಸಿ ಅರ್ಪಿಸೋದು.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ,

ಶಾಮುವಿಗೆ
ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಶಾಂತಿ !
ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವಿಶ್ರಾಂತಿ
ಯಾರು ??... ..
ಎಲ್ಲಿಗೆ ??.....
ಯಾವಾಗ ??.....
.....!! ??... ..

ಇತಿ ನಿನ್ನ ಮಿತ್ರ

.....

ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಹಿ ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ, ಅರ್ಪಿಸುವುದರಿಂದ ಶಮನಗೊಳಿಸಿ
ಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಈ ರೀತಿ

ವಿಮರ್ಶಕ ಮಂಗಳ ಅಂಗೈಗೆ

ಈ ಮಾಣಿಕೈ !

ಅಥವಾ

“ನವ್ಯ ಕವಿತೆ ಬರೆಯೋಕ್ಕೇ ಬರುಲ್ಲ,
ಪುಸ್ತಕ ಬರೀತಾನಂತೆ” ಎಂದ
ಶಿಂಗೈಯ್ಯಂಗಾರಿಗೆ
(ಏನಮ್ಮಾ ಅಯ್ಯಂಗಾರಿ, ಹೇಗಿದೆ ಗಸ್ತು)

ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯ ಅರ್ಪಣೆ ಪತ್ರ ರೂಪದ್ದು ಗಣ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹೆಸರನ್ನು
ಉಪಯೋಗಿಸಿ, ಓದುಗರ ಅದಕ್ಕೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಲೈಬ್ರರಿ, ರೀಡಿಂಗ್ ರೂಮ್‌ಗಳ
ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವುದೇ ಇದರ ಉದ್ದೇಶ. ಹೀಗೆ,
ಪ್ರಿಯ ರಾಜುವಿಗೆ

ರಾಜು, ಅವತ್ತು ಶ್ರೀ.....ರ (ಸಚಿವರ ಅಳಿಯ) At Home ನಲ್ಲಿ
ಸಿಕ್ಕಿದ್ದೆಯಲ್ಲಾ ಜ್ಞಾಪಕ ಇದೆ ತಾನೆ. ಆಗ ನನ್ನ ಜೊತೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಮುಖ್ಯ
ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೊರಟುಹೋದಮೇಲೆ ನೀನು ಸಿಕ್ಕಿ, ನವ್ಯ ಕಾದಂಬರಿಯೊಂದರ

plot ಹೇಳಿದೆಯಲ್ಲಾ, ಅದರ ಪರಿಣಾಮವೇ ಈ ಪುಸ್ತಕ. ಆದುದರಿಂದ ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ನಿನಗೆ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇತಿ ನಿಮ್ಮ ಮಿತ್ರ.....

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಧ. ಇವರ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಪ್ರಚಾರ ಇದರ ಗುರಿ.

ಯಾರ ಉದಾರವಾದ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೇ ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು, ಮತ್ತು ನನ್ನ ಇತರ ಪುಸ್ತಕಗಳಾದ.

(೧) ಬರಡು ಪ್ರೇಮ (೩೨೦ ಪುಟಗಳು, ಹೆಸರುನೋಡಿ ಹಿಂದೆಗೆಯಬೇಡಿ ಬೆಲೆ ರೂ. ೧-೭೫ ಮಾತ್ರ).

(೨) ಅರ್ಧಾಂಗಿಯೋ, ಪೂರ್ಣಾಂಗಿಯೋ? (೨೪೦ ಪುಟಗಳು. ಬೆಲೆ ೨-೦೦ ಮಾತ್ರ. ದರ್ಜಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಪುಸ್ತಕ)

ಇತ್ಯಾದಿ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತೋ ಆ ನನ್ನ ಪರಮ ಮಿತ್ರ ನಾಣಿಗೆ.

ರಾಜ ಮಹಾರಾಜರುಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಅರ್ಪಣೆಯಿಂದ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರಯೋಜನ ವಿರುತ್ತಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಮನ್ಮಹಾರಾಜರಾಜರಿಗೆ ಅವರ ಸಾದರೋದಾರಣೆ ಸಮನ್ವಿತ ಈ ನಮ್ಮ ಭಕ್ತನ ಅಲ್ಪ ಕಾಣಿಕೆ.

ಎಂದು ಯಾರಾದರೊಬ್ಬ ಕವಿ ಬರೆದಿದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ ರಾಜಾಸ್ಥಾನದ ಪುಕಟ್ಟು ಅನ್ನದ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜಾಗ ಸಿಗುವ ಭರವಸೆಯಿತ್ತು.

ಅದಕ್ಕೇ ಇರಬೇಕು ಈಗೀಗ ಬರುವ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಈ 'ಅರ್ಪಣೆ' ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಈಗ ಯಾರಾದರೂ ಭಾರಿ ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಪುಸ್ತಕ ಅರ್ಪಿಸಿದರೆ, ಒಂದು ಊಟ ಸಿಗುವ ಅವಕಾಶಾನೂ ಕಡಿಮೆ.

ಆ ಪ್ರಕಾಶಕ ಕೇಳಿದಾಗ ನಾನು ಅಷ್ಟು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಇಲ್ಲ ಅಂದಿದ್ದು ಸರಿ ಎನ್ನಿಸಿತು.

(ಅತ್ಯಂತ ಅನಾಗರಿಕವಾಗಿ ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ wodehouse ನ ಕ್ಷಮೆ ಬೇಡಿ).

—ಕುಮಾರ್

ಶರವೇಗದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ

ದೀಪಾವಳಿಯ

ಶ್ರೀ ಶೈಲವೇ ಭೂಕೈಲಾಸವೆಂದು ಸಾರುವ ಸ್ಥಳ
ಪುರಾಣದ ಆಧಾರದಿಂದ ತಯಾರಿಸಿರುವ ಚಿತ್ರ,
ವಿಚಾರ ವೈಭವ ಸದಾಚಾರ ಸಂಪನ್ನತೆಗಳ
ಮಧುರ ಸಮ್ಮಿಳನ

ಶ್ರೀ ಶೈಲ ಪಿಕ್ಚರ್ಸ್‌ರವರ—

ಶುಭಾಶಯಗಳು

ಶ್ರೀ ಶೈಲ ಮಹಾತ್ಮೆ

—[ಕ ನ್ನ ಡ]—

ಸಂಧ್ಯಾ, ಕೃಷ್ಣ ಕುಮಾರಿ,
ರಾಜಕುಮಾರ್, ಡಿಕ್ಕಿ ಮಾಧವ
ರಾವ್, ಅನಿಲಕುಮಾರ್,
ಮಹಾಲಿಂಗ ಭಾಗವತರ್,
ಬಾಲಕೃಷ್ಣ, ಹನುಮಂತಾಚಾರ್,
ಗಿರಿಮಾಜಿ, ವಿಮಲಾನಂದದಾಸ್

ಸಂಭಾಷಣೆ :—ಸೊರಟೊ ಅಶ್ವಥ್
ಹಾಡುಗಳು :

ವಿಜಯ ನಾರಸಿಂಹ, ರತ್ನಾಕರ, ಅಶ್ವಥ್

ಸಂಗೀತ : ಕ್ಯಾಮರಾ :

ಕಲ್ಯಾಣಂ ಕೆ. ಜಾನ್ ಕೆ ರಾಂ

ಚಿತ್ರಕಥೆ ನಿರ್ದೇಶನ :—ಎ. ಕೆ. ಪಟ್ಟಾಭಿ

ಹಿನ್ನೆಲೆ ಸಂಗೀತ :

ಪಿ. ಬಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸನ್, ಸಿ. ಎಸ್. ಸರೋಜಿನಿ, ಟಿ. ಎಸ್. ಭಗವತಿ

ಸ್ಪಂದಿಯೋ :

ನಿರ್ಮಾಪಕ :

ವಿಜಯ, ವಾಹಿನಿ ಮತ್ತು ಭರಣಿ ನೀರ್ದಹಳ್ಳಿ ತಾಳೇಕೇರಪ್ಪ, ಬಳ್ಳಾರಿ

Distrs. for Mysore State, Coorg, South Canara including Ballary

M/s. TALLAM PICTURES CIRCUIT

GANDHINAGAR.

BANGALORE-9

Bombay Karnataka : **PRAKASH PICTURES, HUBLI.**

★ ಆಕೆಯಿದ್ದದ್ದು ! ಸರಳೆ ನಿಷ್ಕಾಪೂರ್ಣೆ ಭಾವರಹಿತೆ

★ ಆತ ಬಯಸಿದ್ದು ! ... ವಿಲಾಸಮಯಿ ಚೈತನ್ಯಪೂರ್ಣೆ
ಪ್ರಚೋದಿತೆ ... ಗೆಜ್ಜೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಯವಳಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ?

— ಇದರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು —

ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರು: **ಅಲಂಕಾರ್** ಮೈಸೂರು: **ಪ್ರ ಭಾ**

ಚಿತ್ರನುಂದಿರಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ

ಸಂಧ್ಯಾ ಮತ್ತು ಮಹಿಪಾಲ್ ನಟಿಸಿರುವ

ವಿ. ಶಾಂತಾರಾಮ್‌ರವರ—

ನವೊರಂಗ್ ★

ವಿಶಾಲ ಪರದೆ ಮತ್ತು
ವರ್ಣರಂಜಿತ ಚಿತ್ರ

ಸಂಗೀತ: ಸಿ. ರಾಮಚಂದ್ರ

ನೋಡಿ ಅನಂದಿಸಿರಿ.

An Alankarchitra Release

Koravanji, November 1959